

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 152 (2714) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, — 1941 július 5

Kolomea és Stanislau elfoglalása után a Dnyeszter felé tör előre honvédségünk

A Stalin-vonal előtt állanak a szövetséges haderők

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A m. kir. honvédezerkar főnöke közli: 1941. július 5-én: A visszavonuló szovjethaderők üldözése tervszerűen folytatódik. A magyar csapatok elfoglalták Stanislaut és Kolomeát és előrenyomulóban vannak a Dnyeszter felé.

Rómából jelenti a MTI.: A Popolo di Roma berlini tudósítója a következőket jelenti a keleti arcvonalon folyó hadműveletekről: Jelenleg nem lehet általános képet adni a haderők állásáról. Nem lehet egyetlen, még csak képzeletbeli vonalat sem rögzíteni. Mint félhivatalos kommentár közli,

a szovjetcsoportok úgy látszik az úgynevezett Stalin-vonalon akarják ellenállást kifejteni.

Német katonai körökben nem vonják kétségbe, hogy van ilyen vonal, csak az a kérdés, vajjon a szovjet hadvezetőségnek volt-e ideje arra, hogy ezen a vonalon megszervezzék és összevonja a megfelelő hadieszközöket és a megfelelő létszámú katonaságot. Ankarából Stockholmba érkezett jelentések arra mutatnak, hogy a szovjethadvezetőség az elmúlt napokban

jelentős tartalékokat vont össze Moszkva körül, de ezeket nem tudja elszállítani, mert a német bombázógépek tönkretették a vasúthálózatot. A jelen pillanatban nem lehet megmondani, hogy a szovjet hány hadosztállal rendelkezik. Tény, hogy a németek nyugaton a legjobb szovjet hadosztályokat elpusztították,

ami a szovjet légierőt illeti, az már az eredeti hatezer elsővonalbeli gépnek alig tíz százalékával rendelkezik. A szovjet páncélos erő csaknem teljesen elpusztult. A Stalin-vonalat illetően, az körülbelül a Maginot-vonalnak felel meg, vagyis mélységben elhelyezett erődítményekből áll. A német hadijelentések legutóbbi közlése szerint a harcok már a Berezinán túl és a Dnyeszter vonalán folynak és arra mutatnak, hogy ültött a Stalin-vonal órája.

gosabbakká kezdenek válni, de világosabbá válik a fokozott veszély is, amellyel ez a politika jár. Az észak-amerikai hajóhadat egyre nagyobb és veszélyesebb feladatok elé állítják. A feszültség fokozódik, főként Ja-

pán felé, amely erzi, hogy Amerika be akarja keríteni. Az atlanti oldalról sem marad ez halálfatallanul. Ezekhez járul a bolsevikiekkel való együttműködésből származó erkölcsi veszély. (MTI.)

A szovjetalattvalók elhagyják Japánt

Baselből jelenti: (MTI) A Basler Nachrichten tokiói tudósítója jelenti, hogy a tokiói szovjetnagykövetség felszólította a szovjetalattvalókat, hogy hagyják el az országot. Ebből a tényből messzemenő következtetéseket vonnak le.

Baselből jelenti: (MTI) A Basler Nachrichten értesülése szerint a szovjetkormány székhelyét Szverdlovszkba vagy Omszkba helyezik át.

A magyar csapatok mindenütt megtörték a szovjet ellenállást

Rómából jelenti a MTI.: A Corriere della Sera tudósítója a következő jelentést közli a magyar arcvonal szakaszáról. A Kárpátokon túl, Dél-Galiciában tovább folyik a szovjet-erők visszavonulása. A magyar és a német légierő szünet nélkül támadja a visszavonuló oszlopokat. Az ellenség repülői ritkán szállnak fel. A szovjet szemléletmást kíméli a megmaradt erőt. A hadászati és harcászati helyzetről nem állnak rendelkezésre jejelentések. A magyar és német jelentések igen szűkszavúak. Tény, hogy a magyar csapatok mindenütt megtörték az ellenség ellenállását és mélyen

benyomultak a szovjet területre. Megtudtuk azt is, hogy az első szovjet területen lévő helység, amelyet a magyar csapatok elfoglaltak, Lavotne volt. A visszavonuló szovjetek igyekeznek minél nagyobb pusztítást véghezvinni és nem takarékoskodnak a dinamittal.

Zürichből jelenti a MTI.: A Neue Zürcher Zeitung moszkvai tudósítója jelenti, hogy a szovjet nem szándékozik Szentpétervárt nyitni városnak nyilvánítani. A szovjethatóságok arra kényszerítik a lakosságot, hogy éjjel-nappal erődítési munkálatokban vegyenek részt.

A lembergi fegyházban ezrekre megy a kivégzettek száma

Lembergől jelenti a NTI.: A német csapatok lembergi bevonulása borzalmas büntetésekre derített fényt. Kiderült, hogy a szovjet emberei már a háboru első hetében hajtottak végre borzalmas kínzásokat. A vasárnapra virradó éjjel a város három fogházából szabadon engedték a gonoszlevőket és ugyanakkor az utcán fogdosták össze az ukrán férfiakat és nőket. Itt is borzalmas meggyalázások folytak. Német repülők is áldozatul estek ezeknek. A lembergi fogházakban ezrekre megy a kivégzettek száma. Pontos számot nem lehet adni, mert a holttesteket egyszerűen bedobták a börtönök pincéibe, leöntötték benzinnel és felgyújtották. Ezek az esetek nem különállók. Amely városokból a szovjet csapatok elmenekültek, onnan mindenünnen hasonló szörnyűségeket jelentettek. A

terhes anyákat sem kímélték. Testüket felvágták és a magzatokat a falhoz csapták. (MTI.)

Berlinből jelenti a NTI.: Lettország, ből is hírek érkeztek a GPU szörnyű tetteiről. A NTI-nak a következő helyszíni jelentést adták Rigából: Az ellenségeskedés kitorése után a szovjet politikai biztosok a lettek ezreit, főként a tekintélyes polgárokat és a tiszteket fogták össze és hurcolták el, valószínűleg azért, hogy útközben legyilkolják. A foglyok egyrészt a vörösök nyomában meggyilkolták, amikor a németek közelédtek. (MTI.)

Londonból jelenti a MTI.: Az indiai rendőrség nagy összeesküvésnek jutott a nyomára. Tíz összeesküvőt letartóztattak. Remélik, hogy sikerül fényt deríteni az utóbbi idők zavargásaira is.

Stalin éhhalálra akarja ítélni saját népét

Rómából jelenti a MTI.: Mint a Popolo di Roma jelenti Berlinből, ottani illetékes körökben nyilatkoztak Stalin ama felszólításával kapcsolatban, hogy a polgári lakosság pusztítását el mindeni, hogy semmi se kerüljön a németek kezébe. Berlinben kijelentették, hogy

a szovjet lakosságnak jogában áll Stalin parancsát végrehajtani, abban az esetben azonban nem számíthatnak arra, hogy Németország segítségükre fog sietni az éhínségben.

Ugyancsak hangoztatják Berlinbe, hogy a német nép nem szorul rá a szovjet nép kenyerére, de

ha a szovjellakosság elpusztítja a saját kenyerét, önként fogadja el az éhhalált, amelyre Stalin ítélte. Az éhhalál Stalin terve és amennyiben végrehajtják, az újkori világtörténelem legnagyobb tragédiáját idézik elő.

A szovjethadvezetőség felismerte, hogy a szovjethaderők kétségbeesett helyzetbe kerültek, éppen ezért a szovjet hadvezetőség az egész vonalon érendelte az általános visszavonulást. A parancs úgy szól, hogy a visszavonulást rendszeresen kell végrehajtani és a hátrédeknek az utolsó emberig ellen kell állni, hogy fedezzék a visszavonulást. Mindennemű anyagot, amelyet nem lehet elszállítani, el kell pusztítani. Meg kell semmisíteni a mezőgazdasági tartalékokat és a mezőgazdasági épületeket. E célból különleges parancsnokságot létesítettek, amely felelős lesz azért, hogy semmiféle használható anyag ne kerüljön az ellenség kezébe.

Róma érdeklődéssel figyeli Amerika izlandi terveit

Rómából jelenti a MTI.: Az a hír, hogy az Egyesült Államok Izland megszállására készül és ott támaszpontokat akar létesíteni, Rómában érdeklődést keltett, annál is inkább, mert egyidőben érkezett azzal a hír-

rel, hogy az Egyesült Államok Kamcsatkában és Wladivosztkban is támaszpontokat akar szerezni. Rómában megállapítják, hogy a washingtoni háborus párt céljai egyre vilá-

Megélénkült a német tevékenység Anglia felett

Amsterdamból jelenti a MTI: Az angol hírszolgálat jelentése szerint a német légiőrség a szombatra virradó éjjel Anglia felett ismét nagyobb tevékenységet fejtett ki. Anglia délnyugati részében a német repülőgépek bombákat dobtak le. Ezen az éjszakán több német gép jelent meg Anglia felett, mint a megelőző éjjelen. A német bombázó kötelékek „rövid ideig tartó, de erős támadást intéztek” egy brit hajókaraván ellen.

Zürichből jelenti a MTI: A *Neue Zürcher Zeitung* berlini tudóstója jelenti, hogy Csang Kai Sek tábornok kormánya jegyzéket nyújtott át a csungkingi német ügyvivőnek, melyben közli, hogy a kínai kormány a Németországgal fennálló diplomáciai kapcsolatokat megszakítottak tekintve. Ugyanakkor a berlini kínai nagykövetség azonos értelmű szóbeli bejelentést tett a Wilhelmstrassén.

Álcázott repülőgépekkel és álegyenruhákban próbálkoznak a szovjet katonák

Budapestről jelentik: (MTI) Helsinkiből jelentik, a Mai Nap írja: A finn kormány közli, hogy csütörtökön ellenséges gépek bombázták Lovisa, Kourvola, Hamina és Pythá városokat. Más városokat is támadtak. Négy gépet lelőttünk.

Helsinkiből jelentik: (MTI) Itteni körökben hangsúlyozzák, hogy azok a szovjet gépek, amelyek az elmúlt éjjel megtámadták Helsinkit, finn gépeknek voltak álcázva. A ledobott bombák csak egy kórházat találtak és abban egy orvost és egy ápolónőt megölték.

Berlinből jelentik: (MTI) Különböző jelentések szerint a szovjet csapatok népjogellenesen visszaélnék a német egyenruhával. A romániai szakaszon egy szovjetkatonát német egyenruhában rejtett helyről tüzeltek a németekre. Litvániában egy szovjetlőőrs német zubbonyt és acélsisakot öltött.

Nagy összeesküvést lepleztek le Indiában

Budapestről jelenti a MTI: Az *Esti Újság* írja: A *Deutsche Allgemeine Zeitung* részletes tudósításban számol be az Aaland szigeteknek finn részéről történt elfoglalásáról. A szigetet a finn csapatok csütörtökön délután szállták meg. Rendkívül véres ütközetet vívtak, amelyekben a finneknek is nagy veszteségeik voltak. A szovjet katonák közül csak igen kevesen tudtak megmenekülni. A sziget elfoglalásának bejelentése a finn fővárosban igen nagy örömet váltott ki.

Newyorkból jelenti a MTI: Az *Associated Press* jelentése szerint, az

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból misziós apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb esemény-nalmazt tar olvasója ele ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkiben csodákozást, apostoli lelkiületvel pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki!

Ara 3.40 Pengő

Egyesült Államok pénteki függetlenségi ünnepén Wheeler szenátor kijelentette, hogy Angliát csak Anglia bátorsága, vagy a tárgyalások útján kötendő béke mentheti meg.

Belgrádból jelenti a MTI: Német és olasz gazdasági körökben behatóan

AZ OLASZOK ÖSSZEKÖTŐ CSATORNÁT TERVEZNEK AZ AEGEI TENGERTŐL A DUNA KÖZÖTT

tanulmányozzák, az Aegei tenger és a Duna közötti vízi összeköttetés kérdését. A csatorna Szendrőnél indulna ki és egész Szalonikiig haladna. Ezáltal a közép-európai államok hajóinak nem kellene a Fekete-tengeren keresztül haladni.

A magyar falu népe nem adja fel nyugalmát semmi szélsőségekért

Szabó János felszólalása a Felsőházban

Budapestről jelentik: (MTI) Gróf Széchenyi Bertalan tíz órakor nyitotta meg a Felsőház mai ülését. A közellátási javaslatához az első felszólaló S. Bálint György volt. Aggályosnak tartotta a javaslatnak azt a rendelkezését, amely büntető szakciókat helyez kilátásba az ellen, aki nem a szabályozott minőségű és mennyiségű termelvényt állítja elő. Olyan gabona árakat kért, amelyek mellett mindenki megtalálja számításait. A javaslatot elfogadja.

Mészáros István hangoztatta, hogy a falu népe nem fogja feladni nyugalmát semmiféle szélsőségekért. — hangoztatta, ha nagy fontossága a mezőgazdasági munkásság megfelelő élelméze. A javaslatot elfogadta.

Ezután Szabó János az erdélyi munkásság nevében szólalt fel. Kérte, hogy javítsák a kenyér minőségét. Meg kell akadályozni, hogy a zsidók a zugszforgalomban szabadon szerezzenek be cipőt és így elvonják a nagy tömegek elől. Kérte végül, hogy az új termékből a bányamunkás kenyér és

liszt fejadagját emeljék fel. Meggyőződése, hogy a büntető szankciókat a magyar igazságszolgáltatás mindkellő indokoltaság esetén fogja alkalmazni. A javaslatot elfogadja.

A Felsőház ezután a közellátás érdekét veszélyeztető cselekmények büntetéséről szóló javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Ezután a következő 13 tagot választották be a 42 tagú országos bizottságba: Baranyai Lipót, Bethlen István gróf, Bélyi Kálmán gróf, Chorin Ferenc, Fabinyi Tihamér, Koós Zoltán, vitéz Liphay László, Mutschenbacher Emil, vitéz Purgly Emil, Schandl Károly, Somsich László gróf, Szűllő Géza és Wekerle Sándor. Az elnök javasolta, hogy egy tagsági helyet tartassanak fenn a visszatért Délvidék számára. Az elnök ezután bejelentette, hogy a legközelebbi ülés idejéről a szokott módon értesíti a Felsőház tagjait. A legközelebbi ülés előreláthatólag a hónap közepén lesz. A mai ülés háromnegyed 12 órakor ért véget.

Nem aszomszéd népek, hanem a bolsevizmus ellen folyik a harc

Bárdossy László nyilatkozata egy nagy német lapban

Lipszéből jelenti a MTI: A lipcsei *Nachrichten* saját tudósítójától közli a magyar miniszterelnökkel folytatott beszélgetést. Bárdossy miniszterelnök kijelentette, hogy Magyarország a legnagyobb örömmel és lelkesedéssel lépett be Németország és a többi szövetséges oldalán a Moszkva elleni háborúba és minden lehető módon hozzá is akar járulni ahhoz, hogy Európát megszabadítsák a bolsevista ragálytól.

A magyar közvéleményben osztatlan helyeslésre talált és a legnagyobb meglepetést okozta a Szovjet kétszínű játékának leleplezése és a Führernek az az elhatározása, hogy leszámol Moszkvával. Az orosz cár annakidején a Habsburgok segítségére sietett és hozzájárult a magyar szabadságharc leveréséhez. Tulajdonképpen nincs semmi ok a magyar népek és a költi népek közt az ellenségeskedésre. Az elmúlt világháborúban is csak mint szövetséges társak vettünk részt a Monarchia keretében Németország oldalán az Oroszország elleni harcban.

A mostani harc sem a szomszéd népek ellen, hanem azért folyik, hogy megszabadítsuk a világot a bolsevizmustól és megszüntessünk egy állandó tüzfészket.

A moszkvai hatalom birtokosai megkísérelték a forradalom bolsevista munkáját bevinni Magyarországra belsőjebe is.

Jön a finom köleskenyér

Budapestről jelentik: (MTI) A főváros kenyér ellátása terén átmeneti nehézség mutatkozott. A legközelebbi napokban az ellátás körül mutatkozó feszültség enyhülni fog, mert sikerült kísérletek útján olyan nyersanyagot találni, amely a lisztet minőségileg és mennyiségileg is pótolja táperő szem-

pontjából pedig felette áll. Ez a nyersanyag a köles. A köles hozzákeverése által a kenyér tovább eláll a rendesnél. A miniszterelnök személyesen meglátogatta a közellátás szempontjából ezt a megoldást. A félkilós köles cipőt a napokban hozzák Pesten for-

Órája pontos lesz, ha ékszert, órát Gyengénével vesz

Aranyat magas napi áron veszek Rákóczi-ut 19.

Azonnal megszüntethető a vasuti raktárberlet

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a m. kir. minisztérium rendeletét, amely a magyar államvasutak berelt raktárhelyiségei és rakóterületei bérleményeinek azonnali hatállyal való megszüntetését teszi lehetővé, abban az esetben, ha a jelenlegi bérlőnek az ipar folytatásához szükséges jogosítvány megszünt. A rendeletre azért van szükség, hogy a fa- és szénkereskedésre jogosított kereskedők, vasuti raktárakat és rakóterületeket használhassanak fel az ország téli fa- és szén szükségletének biztosítására.

A Curentul szerint a zsidók Románia igazi ellenségei. Bukarestből jelentik: (MTI) A Curentul haditudósítója a Pruth menti városok zsidó lakosságának magatartását ostorozza és azt írja, hogy a zsidók mindig Románia áruló voltak, majd nyitlan a bolsevik mellé szegődtek. Minden ténykedésükkel a szovjet érdekeit akarták szolgálni. Sok zsidót kémkedésben értek. Mások a távbeszélő huzalokat akarták elvágni. Ezek is halálbüntetésben részesültek. A legtöbb zsidó polgár román katonai vagy pénzügyi egyenruhát öltött. Ezért kellett a Pruth mellett a községeket megtisztítani a 16 és 55 év közötti zsidó férfiakról. Az ottmaradt zsidó asszonyok és gyermekek sárga karszalagot kötelesek viselni. Csak így működhet nyugodtan a hadsereg. A haditudósító azt írja, hogy zsidó karavánokat látott Moldovában, amelyekben a zsidók ugyanakkora batyut vittek magukkal, mint amekkorával Romániába érkeztek.

A SÖTÉTÍTÉS HIÉNAI A RÖGTÖNÍTÉLŐ BÍRÓSÁG ELŐTT. Budapestről jelentik: (MTI) A Pest írja: Ma délelőtt tíz órakor kezdte tárgyalni a rögtönítélő bíróság Házlinger Ferenc és Juhász Lajos ügyét, akik mint ismeretes, az elsötétítés alatt elküvetett lopás miatt álltak a bíróság előtt. Mindketten beismerték a lopásokat. Ezután megkezdtek a tanúk kihallgatását. A rögtönítélő bíróság Házlinger Ferencet és Juhász Lajost bűnszéknek mondotta ki és ezért mindkettőjüket kétélaltali halálra ítélte. A bíróság az ítélet kihirdetése után kegyelmi tanácsát alkult át.

Halálra ítélték egy bukaresti kommunistát. Bukaresti jelentés szerint: (MTI) A konstanzai hadbírósal halálra ítélte Sarvu kommunistát, ki június 22-én több kommunistát tanácskozárra hívott össze és arra szólította fel őket, hogy a szovjet légitámadások alatt a kikapcsolt városi világítást kapcsolják vissza és világítsák ki a várost, hogy a szovjet repülőgépek hatásosan tudják bombázni. A tanácskozáson résztvevő négy egyén közül, akik a konstanzai villamosmű alkalmazottai, kettőt husz, kettőt tizenöt évi kényszermunkára ítélte a hadbírósal.

Honvédeink a galíciai sikszágon üldözik a szovjet csapatokat

Magyar repülők hőstettei Galiciában

Berlin. A NTI-hez érkezett jelentések szerint a magyar csapatok a galíciai sikszágon üldözik a visszavonuló szovjet csapatokat. A magyar csapatok július 3-án leverve a bolsevik makacs ellenállását, kijutottak a Kárpátok szűk átjáróiból. A magyar légierők az előrelőrést az erős bolsevista csapatok ellen intézett támadással támogatják. (MTI.)

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A katonai haditudósító század közleménye. Bár ez a tábori repülőtér csak ideiglenes, mégis olyan sürgős forgás van rajta, mint a legfontosabb állandó repülőtér. Pedig csak egy vadászszázad tányája. A század egy része kora reggel óta kint van az ellenség felett, másrésze készülségben van.

maradt légiereje ellen tovább folyik. A legutóbbi napon 98 szovjet gépet pusztítottunk el.

A SZTALIN VONALHOZ ÉRTEK A SZÖVETSÉGES HADERŐK

Berlinből jelenti a MTI: Az egész keleti front rohamosan megy előre. — állapítja meg bevezetőül — a német véderőfőparancsnokság mai jelentéséhez gúzított és a Német Távirati Irodának katonai részről rendelkezésre bocsátott tájékoztató.

A galíciai hadműveletek arculatát átalakította az, hogy a magyar csapatok leküzdötték a Kárpátok szorosait és most már a sikszágon nyomulnak előre és egyesületek a Galiciában működő német csapatok jobb szárnyával.

Az általános helyzetet a következők jellemzik: A Szovjet Középeurópa ellen irányuló támadó terveit meghusítottuk és egyszersmindkorra kikapcsoltuk.

A Szovjet haderőknek a határ közelében kiépített hatalmas arcvonalát áttörtük és szétforgácsoltuk.

Kihalt városok és falvak jelzik a szovjet visszavonulási útját

Most érkezett vadászpilóta megfigyelése szerint a városok egyrésze kihalt. A legutóbbi bombatámadások és a vadászok foszforos lövedéke nyomán sok helyütt még mindig nagy tüzek égnek.

Az egyik város felett, melynek olajtarátályait gyújtottuk fel, másfél kilométer magas fekete füstfátyol van.

Tegnapelőtt makacs ellenállás volt a szovjetfrontnak ezen a részén — mondja egy hadnagy.

Most egy zászlós szólal meg:

— Bombázó kötelékeket kísértünk és mintegy három ezer méter magasságban jártunk. Az egyik légvédelmi ágyúval és egy gépgyúval tüzeltek.

A vadászok rácsaptak az ütegre és elhallgattatták őket.

Az ütegek legénysége ész nélkül ott hagyta a lövegeket. Elbújtak volna még az ürgelyükbe is a stancélisapok. Ugyanis így hívjuk őket sapkájuk formája miatt.

A repülők géppuskatüze teljesen szétrombolta az egész üteget.

Ma már nem lehet látni bolsevista

vadászpilótát ezen a szakaszon. — tette hozzá egy hadnagy. — Két nap óta nem jelentkeztek a szovjetgépek.

Közben új repülőgépek érkeznek és máris leszáll.

— Mi újság? — kiáltják feléje.

— Jó újság! Csapatunk szépen haladnak előre! De szovjetrepülőt, sajnos, nem tudunk géppuskánk elé kapni. A városok kihaltaknak látszanak. Egyetlen embert sem lehet látni az utcán, pedig a házak teteje felé ereszkedtünk le. Egy-két helyen ránk is lőttek puskából.

Erősödő motorzugas közeledett a repülőtér felé. Hét raj érkezett meg. A rajok köröznek, azután szép nyugodtan érnek a földre.

— Csak két faluban látszott valamelyes csoportosulás, — mondották. — Leacsaptunk rájuk. Ahelyett azonban, hogy géppuskatüzet nyitottunk volna, tisztelő kört repültünk felettünk, mert ünnepségre verődtek össze és diadalkaput építettek. A szovjet-erők, úgy látszik, röviddel azelőtt mentek ki.

A lett-szovjet határon folyik a szovjet haderő felgöngyölítése

Vezéri főhadiszállás. (NTI.) A véderő főparancsnoksága közli: A szovjet csapatok üldözése az egész arcvonalon feltartóztathatatlanul folyik. Légierőnk súlyos veszteségeket okozott a visszavonuló ellenségnek. Több helyen átkeltünk a Berezinán és elértük a lett-szovjet határt.

Litvániában, Lettországon, Észtországban és Lengyelországban az orosz megszállás előtt 90 repülőtér volt. Az azóta eltelt rövid időben 814 részben jgen jól berendezett repülőtér létesítettek. A földön megsem-

misített gépek száma 20—25 százalékkal magasabb a légimegfigyelések alapján korábban megállapítottáknál.

A légierő Anglia keleti partjai előtt elsüllyesztett 2 órhajót 1000 tonnával. Megrongáltak egy nagyobb kereskedelmi hajót. A brit gépek támadása során 11 gépet lelőttek. Két gépünk elveszett. Az ellenség a péntekre virradó éjjel Nyugat- és Északnyugat-Németország különböző helyein dobott le bombákat. 10 támadó gépet lelőttünk (MTI.)

Az egész keleti front rohamosan megy előre

Berlinből jelenti a MTI: Mint a Német Távirati Iroda illetékes helyről értesült, a német légierő harci tevékenysége csütörtökön is főképp a szovjet utánpótlási vonalak ellen irányult és ezúttal is rendkívüli eredményeket ért el. A balti hadszíntéren a német vadászok hat szállító vonatot és 70 tehergépkocsit, a középső

szakaszon 34 páncélost és 50 tehergépkocsit semmisítettek meg, több vonatot kisiklattak, több vasútvonalon rongálásokat okoztak, pályaudvarokat szétromboltak, sok hidat elpusztítottak és csapatgyülekezéseket szétszórtak. Északon Murmanszk előtt egy vonatot útközben megsemmisítettek. A harc a szovjet még meg-

Nincs
petroleum,

vezetesse be a villanyt kedvező fizetési feltételek mellett.

Kovács Gyula

villany és rádiószerelő, Alapi u. 2.

A szovjetcsapatok létszámát és repülőinek számát az eddigi harcokban olyan mértékben semmisítettük meg, hogy az nem pótolható.

A szovjetfront az egész vonalon hátrál.

A német és a szövetséges csapatok szorosan a sarkukban vannak és közelednek az úgynevezett Stalin vonalhoz. A Stalin vonal a Szovjet védelmi övezete. Az övezet a Fekete-tengertől a régi szovjethatár mögött eleinte kelet felé a Dnyeszter felé halad, hogy azután észak felé kanyarodva elérje a Dnyepert. A Dnyeper felső folyásától folytatódik keletre a Finn öböl felé.

Külföldi jelentések szerint az utóbbi öt évben olyan védelmi rendszert létesítettek, amely a védelemre különösen alkalmas. Azt hiszik azonban, hogy a védelmi vonal kiépítését még nem tudták keresztlátni. A szovjetcsapatok mindenesetre megkísérik ezt a vonalat védeni. (MTI.)

Az egyenruhás szovjet biztosokat a katonai foglyokkal egyenlő elbánásban részesítik

Berlinből jelenti a MTI: Illetékes helyről a következőket közlik a szovjet hadsereg fogságba került politikai biztosaival szemben követendő eljárás kérdésével kapcsolatban. Pénteken német illetékes helyen rámutattak arra, hogy az egyenruhát viselő biztosokat, amennyiben be vannak osztva a hadsereghez, német részről az ellenség reguláris tagjainak tekintik, ennek megfelelően ugyanolyan bánásmódban részesítik, mint más fogságba esett szovjet katonát. (MTI.)

KICSERÉLIK A SZOVJET DIPLOMATÁKAT AZ OROSZORSZÁGI NÉMET UJSÁGIRÓKKAL

Berlinből jelenti a MTI: Illetékes német helyről közölték, hogy a Birodalom szovjetuniói diplomáciai képviselője és az ott lévő német újságírók útban vannak a kicserélésre ki-

jelölt hely felé. A berlini szovjet képviselő szintén útban van.

AGYONLŐTTE A PÓLITIKAI BIZTOSOKAT ÉS MEGADTA MAGÁT HUSZEER SZOVJETRATONA MINSZKNÉL

Vezéri főhadiszállás. A MTI jelenti: A véderő főparancsnoksága közli: A Minszknél bezárt szovjet hadsereg 20.000 katonája, miután agyonlőtte a politikai biztosokat, pénteken megadta magát.

Berlinből jelenti a MTI: A véderő főparancsnokság közlése szerint a német légierő eredményes támadásokat intézett a szovjetorosz hadfelszerelési központok ellen és különösen a szmolenszki hadiüzemeket, lőszer-gyárakat és vasuti anyaggyárakat bombázták megsemmisítő hatással, ami pótolhatatlan veszteséget jelent a szovjet hadiipar számára.

A bolsevisták helyenként 4 egymás mellett haladó oszlopban menekülnek. A menekülés közben a német

Megnyilt!

Megnyilt!

„Mátyás“ kávéház

ujjonnan átalakított helyisége
Szilágyi Dezső utca 5.

2-kor záróra 2-kor

Cigány és jazz zenekar

harci repülők óriási veszteségeket okoznak nekik. Német zuhanóbombázók egy csoportja július 3-án megsemmisített egy szovjet repülőteret Szmolenszk közelében. Hatvan földönálló szovjet gép elpusztult.

A Bialysztok körüli csatákat ezrével borítják a szovjet holttestek. Egy helyen egy szovjet lovasezred megkísérelte az áttörést, de az egész ezredből egyetlen lovas és ló nem maradt. A tömegtámadással magyarizáltak az óriási veszteségeket, amelyeket a szovjethadsereg elszervezett.

Azokban az ekeseredett harcokban, amelyek a Berezina mellett fejlődtek ki, amikor a német páncélosok áthatoltak a folyón, nagy sikerrel avatkoztak bele a német zuhanóbombázók is. A támadások hatálya olyan nagy volt, hogy szabaddá vált az út a további német előnyomulás számára. A támadások páncélos járműveket szállító vonatokat ellen is irányultak és ezek közül többet megromgáltak. Egy mozdony a levegőbe repült. A felvonulási utvonalon több járművet és löveget megsemmisítettek.

Német csapatok a balti területen végrehajtott előnyomulás során elfoglaltak sok repülőteret. Egyetlen német egység három repülőteret foglalt el 103 gépet zsákmányolva, köztük 41 sértetlen.

VISSZAÜZTEK A NÉMETEK A CSATORNA FELETT TAMADÓ ANGOL GÉPEKET

Berlinből jelenti a MTI.: Pénteken a kora reggeli órákban 20 angol bombázógép erős vadászkísérettel a megszállt francia területek felé akart berepülni. A német légi erő harcra készen állt az angol gépeket megmélőlt elértek a partokat. 9 Spitfire és 3 Bristol-Blenheim gépet lőttek le a németek. 3 német gép elveszett.

ISMÉT BOMBAZTÁK BEIRUTOT

Vichyből jelenti a MTI.: A szíriai hadszíntérről érkezett hivatalos jelentés szerint a legutóbbi 24 óra nem hozott lényeges változásokat. Beirutot ismétlően bombázták az angolok és a város lakónegyedeire romboló és gyújtóbombákat dobtak.

WAWEL TABOROK AZ EGÉSZ KELETI BRIT HADERÓ PARANCSNOKA LESZ

Zürichből jelenti a MTI.: A Neue Zürcher Zeitung ankarai tudósítója jelenti, hogy ankarai diplomáciai és katonai körökben azt hiszik, hogy Wawel tábornok az egész keleti brit hadi főparancsnok lesz. Ankarában azon a nézetet vannak, hogy az angolok Iránt és Afganisztánt is be akarják vonni a háborúba, arra az esetre, ha a németek Afganisztán felé törnek.

ANGOL MATRÓZOK KEGYETLENKEDÉSE

Berlinből jelenti a MTI.: Illetékes helyről közlik, hogy Kavala észak-görögországi kikötőbe megérkezett egy görög motoros virolás mentőcsónakja, amelynek személyzete borzalmas élmény hatása alatt áll. Elmondták, hogy kis halászhajójukat egy angol tengeralattjáró elsüllyesztette. A személyzetnek és az utasoknak megengedték, hogy mentőcsónakjukon elmeneküljenek, a német személyzetet azonban a vízbeűzés közben géppuskákkal gyilkolták le az angol matrózok. (MTI.)

Roosevelt új államformáktól félti Amerikát

Elmondta rádióbeszédét Roosevelt

Washingtonból jelenti: (NTI.) Roosevelt elnök az Egyesült Államok nemzeti ünnepe alkalmából rádióbeszédet mondott, amelynek elején kijelentette, hogy az amerikai képviselőknek, mint 1776-iki függetlenségi nyilatkozat idején, a jelen válságban is az a kötelességük, hogy ismertessék cselekvéseik okait. Annak idején arról a nagy elvről volt szó, hogy a kormány a kormányzat hozzájárulásával kapja meg felhatalmazásait.

Az utóbbi években a zsarnokság új fajtája tűnt fel, amely külföldön lemondította az 1776-iki alapelveket és Amerikában is veszélyeztetni ezeket az elveket. Az elnök a továbbiakban vitába szállt „a támadókkal, és diktatúrákkal” és kijelentette, hogy sok országban van kényszeruralom, ami az amerikai szabadság megsemmisítésével fenyeget. (A Német Távíratok Iroda megjegyzése szerint nem egészen világos, vajjon az elnök a bolsevista kényszeruralomra gondolt a Szovjetunióban, amelynek, mint ismeretes, támogatását ígerte meg.) Az elnök ezután célzott arra, hogy

Amerikát is fenyegetik az új államformák, amelyek ellenkeznek az 1776-ival. Amerikának ezért ko-

moly törekvése, hogy megvédje a nyugati télgömböt és a tengerek szabadságát.

Ebből a célból, nemcsak egységre hanem hősiességre, rátermettségre és munkaképességre is szüksége van Amerikának.

Meg kell szünni a zúgolódásnak és szabotázsoknak, amelyeknek sokkal mélyebb hatása van, mint a löszüzemek telobbantásának.

Beszéde végén kijelentette, hogy az Egyesült Államok népei nem élhetnek tovább boldog oázisként a diktatúrák sivataga közepette, ezért az amerikai államok felújítják az országuk zászlójára tett esküiket azzal a céllal, hogy laiba vetik munkájukat, ha kell életüket is. (MTI.)

AZ USA KAMCSATKÁBAN TAMASZPONTOKAT AKAR LÉTESITENI

Rómából jelenti: (MTI.) Mint a Tribuna jelenti Tokióból, megbízható értesülések szerint a Szovjetunió és az Egyesült Államok között tárgyalások folynak arról, hogy az Egyesült Államok Kamcsatkában Viadivosztko és Nikolajevszk közötti magasságban katonai támaszpontot létesít. Ez volna az ára annak a segítségnek, amelyet Roosevelt Stalinnak megígért.

Az iraki és iráni események a török külpolitikát rendkívüli feladatok elé állították

A német-török barátsági szerződés megszületése a két állam jóviszonyát

Ankarából jelenti: (MTI.) Saydam török miniszterelnök a nemzetgyűlés pénteki ülésén nagy beszédében számolt be a bel- és külpolitikáról. — Visszapillantást vetett az elmúlt hat hónap történetére, amelynek során röviden érintette a német-szovjet orosz háború kitörését is.

Az iraki és a szíriai események a török külpolitikát rendkívüli feladatok elé állították.

A török külpolitika az új helyzetben sem változott és az események igazolták Törökország eddigi magatartását. Örömmel számolt be a német-török

barátsági szerződés megkötéséről és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez

az egyezmény végleg megszületette a két állam jó viszonyát.

Csodálattal emlékezett meg a német nép bámulatra méltó erkifejtéséről. Megemlékezett Mussolinj májusi beszédéről, amelyben barátságosan szölt Törökországról. Beszéde végén ismétlően hangsúlyozta, hogy Törökország külpolitikája változatlanul az eddigi vonalon halad és célja az ország békéjének és függetlenségének biztosítása.

Kinevezések és előléptetések a nagyváradi pénzügyigazgatóságon és az államépítészeti hivatalnál

A Magyar Távíratok Iroda jelenti: A Budapesti Közlöny szombati száma közli, hogy a kormányzó a vámszaki tisztviselők létszámába Csiby Odön nagyváradi vámszaki felügyelőnek a vámszaki tanácsosi címet és jellegű adományozta.

A pénzügyminiszter dr. Dravetzky Istvánt pénzügyi titkári címmel és jellegű felruházott pénzügyi segédtitkár pénzügyi titkárrá, dr. Iván János pénzügyi fogalmazót, pénzügyi segédtitkárrá, dr. Kozocsa Jenő és dr. Buday Barna pénzügyi fogalmazókat

segédtitkárokká, dr. Kovács Pál pénzügyi fogalmazót gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá, Gyarmati János pénzügyi számvevősségi II. osztályú főtanácsosi címmel és jellegű felruházott számvevősségi tanácsost a nagyváradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősség ideiglenes vezetőjét a VII. fizetési osztályban számvevősségi főtanácsossá, Doby Istvánt pénzügyi számvizsgálót számvevősségi tanácsossá, Török István és dr. Zetényi Pál ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali gyakornokokat

ideiglenes minőségű forgalmi adóhivatali II. osztályú tisztékké kinevezte.

A kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter a nagyváradi államépítészeti hivatal műszaki személyzetének létszámába a román szolgálatból átvett Szabó István nagyváradi mérnököt a VII. fizetési osztályba műszaki tanácsossá, Kernács Ferenc nagyváradi mérnököt a X. fizetési osztályba segédmérnöké ki-nevezte, továbbá a román szolgálatból átvett Klos Lászlót iroda segéd-tiszté a IX. fizetési osztályba kinevezte.

Szent Norbert ünnepségek a premontrei templomban

Mivel Szent Norbert halálának évfordulóján június 6-án, legelőbb esikben akadályozott napra esik, amelyen más ünnep miatt a premontrei rend Szent Norbert ünnepét nem tudja kellő fénytel megtartani, ezért július 11-én ünnepeli a rend Szent Norbertet.

Mivel városunkban ezen ünnep különös jelentőséget nyert a letűnt uralom alatt, ezért az idén is kellő ünnepélyességgel fogja a rend ezen ünnepét megtartani.

Július 8., 9., 10. és 11. napokon az az kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken reggel fél hét órakor elmélkedések a Szent István kápolnában. Ugyanezen napokon este hét órakor szentbeszéd, amelyeket litánia előz meg. Július 11-én van az ünnep.

Reggel 7., 8. és 9. órakor szentmisek, a 9. órai szentmise ünnepélyes. Július 13-án vasárnap, Szent Norbert nyolcada alatt, a 9. órai misével kapcsolatban a Szent Norbert III. rendje tagjainak a beöltözése és fogalom tétele. Július 13-án este fél hét órakor énekes litánia, szentbeszéd és ha a körülmények megengedik, körmenet.

Ezen ünnepségekre a kedves hívőket szeretettel hívja meg a premontrei rend.

Az elmélkedéseket és szentbeszédeket Szilágyi M. Dózsa premontrei perjel tartja.

AZ EGÉSZSÉGVÉDELMI SZOLGÁLAT VELENCEI KÖRZETÉNEK PROPAGANDA DELUTÁNJA. A zöldkeresztes egészségvédelmi munka megismertetése céljából a váradvelencei egészségvédelmi körzet a velencei római katolikus kulturház színháztermében műsorral egybekötött ismeretterjesztő előadást tart július 12-én, délután 6 órakor. Az ismeretelő célja a zöldkeresztes egészségvédelem célkitűzéseiről és munkájáról.

Frenczel Sándor

tűkör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Képkerekezés

Falburkoló üvegcsempék
gyári lerakata

Nagyváradi, Szt. János u. 44-48.

Telefon: 19-13

Most mit javálnak Rooseveltnek zsidó tanácsosai?

Írta: CSISZÁR BÉLA

A német-szovjet háború az amerikai közvéleményben fellélekzést, a Fehér Házban, az elnök környezetében kínos meglepetést és szorongást keltett. Roosevelt még ma sem tudta elszánni magát arra, hogy mitévő legyen, milyen magatartást tanúsítson. Szerdán még olyan nyilatkozatot tett, hogy „reméli, az Egyesült Államok kívül maradhatnak a háborun”, helyettes külügyminisztere, Welles pedig odanyilatkozott, hogy a szovjet ugyan segítséget kért, de csak készpénzért kaphat árút, s reá egyáltalán nem vonatkoznak az Anglia megsemitéséről rendelkező törvény pontjai. Mindenesetre ezek a nyilatkozatok nem árulnak el túlságosan nagy fejlődést a múlt heti Roosevelt-nyilatkozattal szemben, amikor az elnök még „harisnyát és cipőt” ígért csupán a Szovjetunióknak támogatásul az átkos nemzeti szocializmus ellen s nyersen kimondotta, hogy repülőgépet pedig nem adhat, mert arra Angliának van szüksége. (Illetve: Amerikának is!)

1

Roosevelt jól látja, hogy az Egyesült Államok népe fagyos közönyvel nézi a szovjet harcát és nem hajlandó a bolsevisták ügyét túlságosan élesen pártfogolni. Nehéz is a dolga

a Fehér Ház gazdájának, miután heteken és hónapokon át prédikált az amerikai népnek, hogy fel kell lépnie az átkos zsarnokság, a demokráciatíró diktatura ellen és el kell táposnia mind a vörös, mind a barna (?) kommunizmust, most nem állhat eléje hirtelen azzal, hogy mégis megmondolta magát, ítélje el továbbra is a nemzetiszocializmust, de szersse és zárja keblére a bolsevizmust... Rooseveltről ugyan nem igen lehet elhinni, hogy a német-szovjet háború megváltoztatta volna véleményét és most már megenyhültebben tekint a német birodalomra — nem, ezt igazán nem lehet feltételezni az elnökről. Már csak azért sem, mivel Roosevelt gyűlöli a német birodalmat, gyűlöli a nemzetiszocializmust, mert irigylő eredményeit és teljesítményeit, gyűlöli Hitlert, mert tehetségesebbnek bizonyult nála és sikeresebb politikusnak, mint ő, (bizonyos faji gyanukról most ne beszéljünk, hagyjuk el, hogy Roosevelt ösei tiszta árjak voltak), — mindenesetre tény, hogy Roosevelt csak visszavonult, csak az alkalmas pillanatot várja, hogy ismét támadásba lendüljön át.

2

Mert Roosevelt nem felejtett semmit, s ha tehetné, két kézzel adna Sztalinéknak mindent, amire szükségük van, csak hogy ezáltal üssön egyet — ha bírna — Hitleréken. Ha még meg is akarná gondolni magát, zsidó környezete, zsidó barátai, zsidó tanácsosai ezt nem engedik meg. Roosevelt fogoly a Fehér Házban, foglyos zsidó barátainak, akik értik a módját, hogy Roosevelt feletti uralmat ne engedjék ki kezükből. De különben az elnök maga sem nagyon mutatja, hogy szabadulni szeretne környezetétől. Sőt éppen a napokban nevezeti ki titkárai közé még egy reményteljes zsidó csemetét, — azonkívül az új sajtóellenőr és tájékoztató hivatal államtitkárává is egy kikeresztelkedett zsidót akar ki nevezni. Egy gyors szemle bizonyára szemléltetően mutatja, mennyire elzsidósodott a környezet az elnök körül. Ime:

3

Roosevelt miniszterei közül zsidó Henry Morgenthau, a pénzügyminiszter, Wallace, az elnök helyettese, volt agrárminiszter, (ennek szoros munkatársa Ezekiel Bachrach, Bekker és Kaufmann), Ickes belügyminiszter. (anyja zsidó, apja félvér), zsidó Roseman Samuel, az elnök udvari jogásza, Moris Bloch, állandó tanácsadója, Harvard Cullmann, politikai tanácsadója, Rabbiner Wilse, aki szintén bejáratos Roosevelthez; ugyancsak szoros környezetéhez tar-

Szóda víz
olcsón bármikor
higiénikusan otthon
készíthető.
Palackok és szénsav-
patronok kaphatók és
cserélhetők

TÖRÖK
vas-, festék- és háztartási cikkek
kereskedésében.
Rákóczi-ut 2. — Bazár épület.

tozik Bernard Manasse Baruch, a világháborúban hadfelszerelésügyi megbízott, az elnök fegyverkezési szakértője, Benjamin V. Cohen, a New Deal kigondolója, stb.
De az elnökkel ugyancsak sűrűn érintkező államkormányzók között is sok a zsidó: tiszta szemita származású Laguardia, Newyork főpolgármestere, Lehman, Newyork állam kormányzója, Henry Horner, Illinois kormányzója, C. Lewison Massachusetts kormányzója, stb. Fél-zsidó Roosevelt titkára, Earle, valamint zsidó a felesége Roosevelt sok jogi és gazdasági referensének is. Azt hisszük, egyelőre ennyi is elég annak szemléltetéséhez, hogy az amerikai elnök környezetébe telibe van Juida legszebb (?) példányaival s a Fehér Házban éppen eléggé érvényesül a zsidó-szabdkörműves befolyás.
Juda Washingtonból irányítja a zsidóság szabadságharcát. De ez a szabadságharc a bolsevizmus megsemmisítésével nem eri el célját.
Hogy pedig a bolsevizmus megsemmisül, azt — úgy hiszem — nyugodtan rábízhatjuk a ragyogó hadisikerektől tündöklő német fegyverekre.

FÁJNAK ALÁBAI?

GYORSAN FÁRAD?

VÁSÁROLYON MIELŐBB
AESCULAD
CIPŐBETÉTEKET!

1. ÁBR. AZ EGÉRSÉGES LÁB
2. ÁBR. A BETEG LÁB
3. ÁBR. AZ AESCULAD
CIPŐBETÉTEL NORGÁLT
LÁB

BÁRMILYEN
LÁBVISZKALAT

AZ
AESCULAD
cipőbetét
KAPAR-TÓ MINDEN JÓB
CIPŐZLETBEN
DE FELTÉTELENT KAPHATÓ
minden
Carmen
CIPŐZLETBEN

Magy. szab. sz. 2677.

IGY ESNEK EL A SZOVJET KISERŐDJEI

Berlinből jelentik: A Német Táv-irati iroda hosszabb tudósításban beszámol egy szovjet erőd elfoglalásáról, amely a legkorszerűbb fegyverekkel ellátott öt erődümből állott. Az egyes kiserődök háromemeletesek voltak és védelmüket a Szovjet válogatott csapatai látták el. Az erődöt elfoglaló gyalogezred parancsnoka a következőkben mondotta el a cementszerű megrohanásának és elfoglalásának részleteit:
A szovjetkatonák eleinte úgy tesznek, mintha egyáltalán nem is látnának bennünket. A kupolákon kinyújtóva sűtkéreznek a napon. Amikor néhány lövést küldünk feléjük, gyorsan visszabujnak lyukaikba, mint az ürgek. Nehéz fegyvereink mázsás lövedékei tíz percen át döngetik a vasbetont. Utána a második zászlóalj pedig jobbjelé rohan, hogy átkarolja az erődüveget. Az öt cementszerű válamennyi lövésről vad védekező tüzelés indul meg ellenünk. Egy pillanat alatt valamenyien a földre vetjük magunkat.
Ujabb tűzérési tűz után az előretolt kiserőd első lörését elhallgattattuk. A második zászlóalj ekkor merészen a széles erődárkba ugrik, amely körülveszi a páncélművet. Rohamosztagaink már előzőleg drótvágó olóikkal több helyen szétvagták a drótkadályokat. Most hirtelen egy szakasz ront a második kiserőd ellen s közvetlenül a kiserőd kupoláján fészkel be magát. A szakasz emberei

óvatosan kúsznak a kupola széléig és innen próbálják az egybefűzött robbanótölteteket a lőrésekbe dobni. Azonban mielőtt kissé előlépkedtek, a többi kiserődből gyilkos tüzet indítanak ellenünk. Többször kell helyüket otthagyniok, de nem tágtanak, ismét visszakerülnek „a tetőre”.
Utászázadot kérünk. Lángszórókkal rohanják meg az utászok a tüzet okádó erődöt. Robbannak az első robbanótöltetek. Amikor a robbanás füstfelhői elvonulnak, látjuk, hogy a kiserőd teteje behorpadt. A második robbantással sikerült az utászoknak mintegy két méter mély lyukat ütniök a betonba.
Még egy utászszázad érkezik támogatásunkra s ezalatt az első utászszázad rohamcsapata ismét a megsérült cementszerű közelébe dolgozta magát. Most sikerül elhelyezniök olyan mennyiségű robbanóanyagot, amelynek el kell bannia a legerősebb páncéllal is. Óriási robbanással felszakad a páncélkupola. Az utászok nyomban behatolnak belsejébe és több szovjetkatonát foglyul ejtenek. Meglepetéssel látják utászaink, hogy a cementszerű falai négy méter vastagok. Belső területe emeletszerűen van kiképezve s az egyes emeletet csapóajtók kötik össze egymással. Még egy robbantás és beszakad a második emeletre vezető ajtó.
Leküldjük a lépcsőn az egyik foglyot azzal a megbízással, adja át a parancsnoknak az erőd átadására

ajánlatunkat. A fogoly nem tér vissza. Alulról lövés tompa zaja hallatszik. A parancsnok agyonlövötte saját emberét. Az utászok előveszik zseblámpájukat. Egy vakmerő bajtársunk leereszkedik. Hirtelen a parancsnok pisztolya mered eléje. Nem habozik sokáig, odavágja az egyik kézigránát. Amikor a kézigránát felrobban, sikerül kimenekülnie. Füle mellett süvit el néhány pisztolylövés.
Az 1. számú cementszerű erődöt elintéztük. Parancsnoka fejlövésével a földön fekszik.
A jobboldali kiserődöt is teljesen összelőttük. Utászaink ismét munkában vannak és kifűstölük az erőd védelemét. Miután a védők kulcsállása megsemmisült, néhány óra alatt elesett a legközelebbi három kiserőd. Tisztjeink és katonáink példátlan vitézséggel harcoltak. Az erődöt védő mintegy száz szovjet katonából 42-t foglyul ejtettünk, a többi holtan találjuk a lőrések mellett.
Megállapítjuk, hogy a kiserődök parancsnokai lezárva tartották a kivezető ajtókat, nehogy embereiknek eszükbe jusson elmenekülni. A foglyok a teljes erkölcsi letörés állapotában vannak. Néhány közülük megvakult, arcuk fekete a fűstől. Térdreesnek és hangos sírással kegyelemért rimázkodnak. Mi mindent hazudhattak nekik a németek kegyetlenségéről.

1660 JULIUS 14—AUGUSZTUS 30.

VÁRAD OSTROMA

— GRÓF BETHLEN JÁNOS EGYKORU LEIRÁSA —

Ezek után Ali basában ébredett a reménység, hogy elfoglalja a várat, (amiről eddigelé álmodni sem mert); végre egy hatodik sáncot hányatott avval a bástyával szemben, amelyet Csonka, vagyis rongált bástyának neveztek, (azért, mert hatvannégy évvel ennek előtte, amikor Szaterci Memhet fővezér százhatvanezer emberrel ostromolta ugyanezt a várat, de hétezer fegyveres vitéz védte azt s Isten kegyelméből vissza is verte az ellenséget, főképp ezt a bástyát rongálta meg az ellenséges ágyúk tüze) s erről a sánctól olyan csúfúl elbánt a Csonka, vagyis rongált bástyának és az Aranyos bástyának védelmezőivel, hogy közülük alig egy-kettő maradt a helyén. Hogy minden lehető megkíséreljen, délen, a várak partján sáncot hányatott, ott két nagy ágyút állított fel s az Aranyos bástya állásait, ahonnan sok kárt okoztak neki és katonáinak, használhatatlanná tette, megölvén a parancsnokot.

Azt a harmadik bástyát sem akarta érintetlenül hagyni, amelyet János király bástyának hívnak, sőt, több napon át rá irányította ágyúinak tüzet s miután külső falait mind lerombolta, lehetetlenné tette azt, hogy a várvédők a rajta levő ágyúkat használhassák (előbb azonban a védők lövései következtében sok katonáját veszítette el); minden bizonnyal az elkövetkezendő rohamra készített mindent elő.

A védők hatásosan viszonzták a török ágyúk tüzt

A víztől már mentes várak is megnyílt az ellenség mesterkedései számára, az Aranyos bástya tájékán tehát, az árok partján óriási nagy sáncot hánytak (mivel az iszap és a süppedékek lehetetlenné tették a föld alatti akna ásását) s ennek jobb és bal szélén földdel megrakott nagykosarakat helyeztek el, mind közelebb jutván az említett bástyához s hogy a védők ágyúgolyóikkal szét me rombolják, két-két sorban állították fel őket s miután felül gerendákkal fedték be, sok földet hántak rájuk, hogy tüztől védjék. Négy nap és négy éjszaka Ali basa és katonái egyébbel sem foglalkoztak, mint ezzel a munkával. Azonban a magyarok éppen azokban a napokban óriási ágyúkat állítottak fel az Aranyos és Csonka bástyán, (mert ilyenek kezeléséhez mindennél jobban értettek) s Ali basa mérhetetlen bánatára az egész ostromművelet elsöpörték mindazokkal együtt, akik rajta dolgoztak, avagy védelmére voltak kirendelve. A vár védői tehát visszavágtak, de fáradságuk kárba veszett; Ali basa az előbb ismertett ostromművet újra építette, de jóval erősebbnek s ez alatt az az Aranyos és Csonka és a János király bástya felső részét szüntelenül törték az ágyúk, a sánctokról pedig, amelyeket a Szent Péter és Szent István hegyen emeltek, a belső várat tartották tűz alatt. Ennek következtében az egész várban alig akadott talpalatnyi hely, amely veszélytelen lett volna, mindazonáltal a várbeliek ágyúikkal és puskáikkal serényen tüzeltek vissza, nyolc ellenséges ágyút löttek szét, puskagolyóik pedig sok ellenfelüket terítették le, még többet sebesítettek meg, az egész török se-

reg feldühödött ezen s alig tudta megállani, hogy le ne mészárolja Barcsai fejedelmet és kíséretét, mind azonáltal a fenyegetések és szitkok áradatát zúdította rá.

Lőpor robbanás a várban

Közben az ostrom harmincketedik napján, vagyis augusztus 14-én sajnálatra s egyben emlékezetre érdemes szerencsétlenség történt a várban. A legfontosabbik löszerraktár, amelyben tömegtelen sok gránát, gyújtóbomba és a várvédelmi célokra szolgáló egyéb hadiszere volt s elég sok puskaport is tartottak, Kürti János helyettes várnagy gondjaira volt bízva. Ő azonban valakinek engedélyt adott arra, hogy a szóbanforgó löszerraktárral szomszédos házban lakják egész házanépével; amikor

be-bement a löszerraktárba, a szomszédházba beengedett ember hozzátartozói közül is vele ment egy-kettő, véletlenül kezükből a mécses földre hullott s azok a könnyen gyúló löszerek hirtelen tüzet fogtak s fülsiketítő ropogás közepette az egész löszerraktárt a vele szomszédos épületekkel együtt földig rombolták száznál is több embert temetvén a romok alá. Ilyen kár még béke idején is méltán több ezer forintra becsülendő, de most, amikor ez a nevezetes erősség olyan szorult helyzetben volt, felbecsülhetetlen veszteséget jelentett.

Tüzértisztek hiánya

Ez alatt az az ostrommű, amelyet a magyarok előbb szerte-szétlőttek, amelyet minden erejük megfeszítésével újra építeni kezdettek a török

Rubletzky Géza és Molnár Róza
műveinek kisorsolása július 12-én
fagylalt-délután

keretében az Újságíró-Otthonban.
Sorsjegyek minden helybeli lap kiadóhivatalában és a kiállítás helyiségeiben kaphatók, (Rimanóczy utca 8) 5 pengőért.

kök az Aranyos bástya irányában (a magyarok szemelátára, anélkül, hogy bármit is tudtak volna ellene tenni) egyre közelebb jutott a várhoz, végére is egészen hozzáért s a szóbanforgó bástya alá aknákat ástak. A védők nagyon jól megfigyelték mindezt, s összedugták a fejüket, hogy valami ellenintézkedést tegyenek, de Gyulai Ferenc, a vár alkapitánya, aki egyáltalán nem értett ahhoz, mire van égetően szükség egy várban, kevéssel előbb valami semmiség miatt elbocsátotta a sereg kötelékéből a legügyesebb tüzértiszteket, a többiek elég jól tudták ugyan irányítani az ágyúkat, de nem értettek sem a gránátok kezeléséhez (amiknek bővíben voltak), sem ellenaknáknak ásásához. Ez volt a várnak legnagyobb gyengéje.

Egyedül Ibrányi Mihály, ez a kiváló nemes ember, akit általában a legvitézibb férfiak ismertek el, pótolta egy részt azoknak a tiszteknek a hiányát, akik kerültk a harcot, másrészt meg munkálkodott azon is, hogy az ellenség aknájának elébe vágjon ellenakna ásásával.

Ellenaknáknak ásása asszonyok segítségével

Arra törekedett tehát, hogy kihordassa a földet abból a bástyából, amely alá aknákat ástott az ellenség s hozzákezdjen a maga ellenaknájához. Azonban a bástya alatt nem szőlő föld volt, hanem hordalék s ez egy-kettőre beomlott, ha csak nem ástak benne túlon-túl széles folyosót, ennek következtében megkésztéreződött, sőt megháromszorozódott a védők munkája, akiknek száma az ostrom kezdetén sem haladta meg a nyolcszázötvenet, most pedig hat-százra apadt le s akik megmaradtak, azok is annyira szét voltak szórva a nagy kiterjedésű várban, hogy a munkában kimerültek helyébe pihent emberek alig sőt egyáltalán nem léphetek. Asszonyok és leányok segítettek nekik a legnagyobb készséggel a munka elvégzésében s a katonai kötelességek teljesítésében, de kevesen voltak ők is. Ép olyan mesterkedéssel (mint aminőről már szóltunk), a Vörös bástya alá is ástak aknákat. A védők hozzáfogtak, hogy ennek is elébe vágjanak, mint a másoknak, de éppen ezért alig jutott ide is, oda is, az erejüket jóval felülmúló munkát már nem bírták elvégezni.

(Folytatjuk.)

NAGYVÁRADI EGYETEMI HALLGATÓK FIGYELMEBE. Kedvezményes mozijegyek mind a három mozi az egyetemi hallgatók részére kaphatók a Nemzeti könyvkereskedésben (Rákóczi-ut 11.) hétfőn és pénteken d. e. 10—11-ig. A strandpénztárnál az egyetemi hallgatók 40 filléres kedvezményes jegyet kapnak, amely szekrényre jogosít. Figyelmeztetés. Mindenki csak kellő igazolás ellenében kapja meg a kedvezményes jegyeket, tehát index, vagy igazolvány felmutatása kötelező. Ifj. Görényi Gyula, egyetemi hallgató.

Az óceán pánszlávizmusa

A „Magyar Lapok“ berlini levelezőjétől.

— E sorok írója a 20-as évek végén több tanulmányban fejtette ki az akkor éppen úgy ismeretlen és titokzatos Szovjet külpolitikai törekvéseiről táplált véleményét. A 30-as évek elején egészen 1939-ig több, mint 70 darab cikkben foglalkozott a bolsevizmussal, mint belpolitikai problémával, mint szociálpolitikai mozgatóval a közép-európai népközösségek életében, valamint katonai és külpolitikai jelentőségével. Ez az utalás nem érdemek, vagy prófétai adottságok megörökítését és igazolását célozzák, — sokkal inkább az a törekvés indította őket útra, hogy meg-egyszer megvilágítsa az utat a szármata síkság sötét politikai útvesztőjében azok számára, akik sem akkor, sem most nem akarják elhinni, hogy a mindenkor orosz politika „legyen az a cárizmus, vagy a bolsevizmus erejétől hajtott“ végeredményben nem más, mint az orosz expanzió kifejezője, a „testvértörök felszabadításának“ erkölcsi álarcja mögé bújtatott örök pánszlávizmus!

A logikus és orosz szemmel érthető moszkovita törekvések: szabad tengerhez jutni — már nagy Péter cár óta mozgatói az orosz külpolitikának, sőt a belügyi vezetésnek is. Pétervár megalapítása egyenesen a Néva folyó és a Finn-öböl stratégiai helyzetére vezethető vissza, melynek természetes elfjellele volt a finn népek, mint veszélyes szomszédnak leigázása és kikapcsolása. A keleti tengerhez való kijárat a Finn-öbölön keresztül azonban keskeny és kevés helyet biztosít, legfeljebb a hadiflotta befogadására alkalmas. Ezért volt szükség a turáni-sztyia, urali, észt, lett és az erősebb szlávval kevert litván tengerparti népek leigázására. Tudvalevő tény, hogy a német lovagrendek baltikumi szereplése mennyire kihangsúlyozta különállásukat, kulturális hovatarozandóságukat a szomszédos muszka tömegekkel szemben.

Ugyanez a nyugati kijárat kereső

vágy hozta az orosz a néhai Lengyelország nyakába is. De ez okozta a sűrű orosz-török háborúkat is: Oroszország olthatatlan szerelme a Dardanellák, a Bosporusz után már közmondásossá vált az utolsó évszázadokban.

Hitler Adolf drámai erejű kiáltványában a német néphez igen tisztán és pontosan körvonalazta azt a veszedelemet, amit az orosz éhség jelenthet Európának. A német küzdelem a hatalmas orosz kolozus ellen egyedül a németek küzdelem. Ez a harc Európáért folyik és talán még az angol hadjáratnál is jelentősebb végkövetkeztéseiben.

A pillanatnyi helyzetről eltekintve, a Berlinben élő külföldi újságíró tekintete akaratlanul is a jövőbe és az előtte fekvő térképre teved. Mi lesz Oroszországból a német győzelem után? Ez a nagy kérdés!

Mi a megoldás Európa biztonsága szempontjából? A cikk elején érintett szerény mult az orosz kérdés tanulmányozásával kapcsolatban feljogosít arra, hogy egyéni véleményüként megállapíthassam, miszerint az oroszországi — többnyire turáni — nemzetiségek felszabadítása és megsegítése egy önálló államalakuláshoz az alkalmas mód arra, hogy a nem lebecsülendő orosz-szláv tömegeket féken tarthassuk egy távolabbi jövőben is. Ukrajna, a Krim, a kaukázusi népek, Baskiria, Beludzsisztán, Ázsiában a kozák-rezervációk szabad-dá tétele, közép és keleti Turkesztán Oroszországról hallani sem akaró néptömegek által alapított új államok elégséges felat jelentenének a pánszláv gondolat lépényege alatt terjeszkedni akaró orosz imperializmusnak.

E cikk keretében még tulságosan nyersen felvázolt okok és a lehető okozat azonban alkalmas anyag lehetne további gondolatok kifejtéséhez.

A cikkírónak nem is volt más célja vele ...

STERIO LEONIDAS.

Dr Paál Árpád beszéde a házassági törvényjavaslat képviselőházi vitája alkalmával

A „Magyar Lapok” már ismertette rövidebb kivonásban főszerkesztőjének, dr Paál Árpádnak parlamenti hozzászólását a házassági törvényjavaslatához. A beszéd országos hírességet keltett. Radochay igazságügyminiszter a hozzászólásokra adott válaszában alapján módosította javaslatát éppen a legfontosabb pontoknál. Ugy gondoljuk, hogy a közérdekű hozzászólás ismertetésével nem csak kötelességet teljesítünk, hanem szolgálatot is teszünk közönségünknek, amely mindig figyelemmel kísérte az elvi jelentőségű kérdések kibontakozását. (Szerk.)

Mélyen tisztelt Képviselőház! A házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat a maga szürke címe alatt is tulajdonképpen nagyon fontos társadalomképző elvekkel van vonatkozásban, hiszen a házasság lényegében nemcsak egyszerű szerződéses viszony, hanem egy férfiak és nők egy egész életre, egy életközösségre való szöveteződése, tehát testi és lelki közösségének a létrehozatala, melynek célzata az, hogy családalapítás történjen, a családalapítás révén rokonsági viszonyok álljanak elő, egy nagyobb összetartás, amely további folyamatában néppé alakulásnak is, nemzetté alakulásnak is, államalakulásnak is szerveződését jelenti.

Ilyen értelemben a család a társadalom sejteje. Ha a házasságot ebből a szempontból így fogjuk fel, akkor meg kell éreznünk, hogy a házasságok biztonságától, bizonyosságától, erkölcsi és gazdasági megalapozásától tulajdonképpen a társadalmak szilárdsága, biztonsága, további fejlődése függ, ennek következtében mindaz az intézkedés, mely a házasságot érinti, a házasságkötéseket szabályozza, tulajdonképpen messzemenő sorsszabályozás is, ahol az egyéni sors bekapcsolódik nagy közösségi sorsokba.

Ebből a szempontból nézve ezt a mostani javaslatot, mi úgy látjuk, — az Erdélyi Párt nevében fejezem ki ezt a véleményemet — hogy ez a törvényjavaslat nagy közösségi elvek, közösségi eszmények felé való törekvést jelent és igen nagy rokonságban van azzal a keresztény álláspottal is, amelyet az előttem szolt szónok ur olyan szépen fejtegetett.

A mi álláspontunk körülbelül rokonságban is van az előbb fejtegetett keresztény állásponttal és emiatt igyekszünk is keresni a kiegyenlítést a törvényjavaslat alapeszméje és a keresztény felfogás között. Minket erre hangsúlyosként esztendőnek a hagyományja is kötelez, az a hagyomány, amely alatt éreznünk kellett, hogy keresztény egyházaink szárnya alatt és szellemében tudott megőzni a mi nemzeti ellenállásunk, tudott fennmaradni a mi fajtánk életreje. Ez is tulajdonképpen egyik gyakorlati tanúságtétel amellé, hogy az a lelkeség, mely a kereszténységben replik, nemzetképző is, tehát a fajképződésre is hat és nem lehet oly mereven elválasztani egymástól a faj és a vallás kérdését, mert kölcsönös korrelációk vannak benne, amelyek egyformán hatnak a fajiság megnemesítésére és viszont a vallásra is hatnak, hogy az fajtilag erős nemzeti öntudatot tudjon létrehozni.

Mélyen t. Képviselőház! Éppen a keresztény felfogás nagy mélysége, nagy áttekintése, nagy társadalmi perspektívákkal való átélelkezése mutatja, vagy tanítja nekünk azt, hogy a házasság nemcsak a földi élet, nemcsak egy emberpár élete határáig tart, ha-

nem az emberpárokon túl egy egész nagy társadalmi felépítést is magában foglal; sőt a keresztény tanítás szerint Isten terve van a házasságban, ahol a test és a lélek egybeforrásának, a test és a lélek egyévválásának magasztos tanával tulajdonképpen azt mondják ki, hogy itt Isten szándéka szerinti emberi élet folytatásáról van szó, amelyik a földi élet vonatkozásain túl egy örök élet igényeibe kapcsolódik bele. Amikor tehát a keresztény házasság, a keresztény házasságkötés valamelyik nemzetben, valamelyik társadalomban elterjed, szabállyá válik, beidegződik, ez tulajdonképpen az isteni tervhez való alkalmazkodás és az alkalmazkodás földi vonatkozásban a nagy állandóságra, a nagy bizonyosságra és nagy tartósságra való törekvést és a társadalomnak a házasság útján való előrehaladását jelenti. Itt a keresztény házassági jog szabályai, hatása, erkölcsi ereje alatt egy olyan társadalom képződött ki, amely nagy folytonosságra, nagy állandóságra, nagy bizonyosságra törekszik. 900 éven keresztül a magyar házassági jog alapján történő társadalmi fejlődés ennek a keresztény erkölcsi szabályozásnak hatása, vezetése alatt állott. Igen csadálatos, hogy éppen, amikor a mi ezredéves évfordulónk következett be, akkor állt be törés ebben a keresztény

erkölcsi folyamatban éppen a házasságokra vonatkozólag és most itt állunk, hogy módosítani kell ezt a törvényt, ki kell egészíteni abban az irányban, amelyet a keresztény házassági jog ezelőtti szinte félszázad évig érvényesnek tartott, amely szerint a cultus disparitas törvényével, tilalmával a keresztény házassági jog 900 éven keresztül, sőt, mivel visszamenőleg még Géza fejedelem korszakára is el lehet ezt mondani, ezer éven keresztül visszatartotta a magyar társadalmat az u. n. zsidó elvegyüléstől.

Elérkeztünk tehát 1895-ig, amikor jön az egyéni felszabadulásnak a házasságokra és ennek útján a társadalomra való alkalmazása. Hogy úgy mondjam, egy züllesztő korszak következik be erre a történelmi folyamatra és ennek a levét isszuk tulajdonképpen akkor, amikor most helyre akarjuk hozni a zsidó-keresztény házassági tilalommal azt a multbeli hirtelen nagy meggondolatlanúságot. Hogy ez a tilalmazás most mégis megtörténik, ebből logikusan következik, hogy ennek a tilalomnak létrehozataláért igenis mindent tegyünk meg és ha erre első kísérlet történik is, mi ezt az első kísérletet fogadjuk el a további jogfejlődés reményében. Ezért van az, hogy Erdélyi Párt a törvényjavaslat alapelvét, alapeszméjét a zsidó-keresztény vegyes házasságok dolgában is elfogadja. Hogy azután ebben a tekintetben bizonyos módosításokat kíván, amelyekre később rátérek, az szintén természetesen következik abból a felfogásunkból, hogy a keresztény társadalmi és történelmi folytonosság megszakítását helyre kell hozni.

Kötelező orvosi vizsgálat és házassági kölcsön

Mélyen tisztelt Ház! A házasságkötésről szóló törvényjavaslat egyéb rendelkezéseit is elemzés alá véve, úgy tartjuk, hogy amikor az állam tiúto rendelkezéseket állít fel a közegészségügynek, a népegészségügynek a házasságokon keresztül való szabályozására nézve, akkor tulajdonképpen nagyon is a nép érdekében, a néptömegek egészségének, fejlődésének, fennmaradásának, végső sorban tehát a magyar faj előhaladásának és megmaradásának érdekében cselekszik az állam. Erre az államnak természetesen nemcsak joga ez, hanem van kötelessége is és ezért az ilyen intézkedést, amelyik a közegészségügyet előzetes óvintézkedésekkel akarja fejleszteni, a rossz házasságokat, a terméketlen házasságokat és az erős halandóságot okozó házasságokat akarja kivédeni, elhárítani, mi csak megnyugvással és üdvözléssel fogadhatjuk. Legfeljebb arra a szempontra kell utalnom, — amit, azt hiszem, egyik előttem szoltott képviselőtársam volt szives kifejezni, — hogy bizonyos osztályjelleg ad a javaslatnak a kötelező orvosi vizsgálatra vonatkozó bizonyos kivételezések olyanokkal szemben, kiknek házi-orvosuk van. Mindenesetre ezt az osztályt ki kell valahogy irtani a törvény végrehajtásából. A kormány bölcsesége talál majd módot rá, hogy

a végrehajtás ebben a tekintetben olyan legyen, amely minden népréteg-gel szemben megfelelően tudja alkalmazni ezt az egészségügyi óvintézkedést.

Tisztelt Képviselőház! Mi egyik ilyen intézkedésnek tartanók azt is, hogy az orvosi vizsgálatok teljesen díjmentesek legyenek. A törvény csak illetékmentességről szól, de nyitva hagyja, sőt későbbi belügyminiszteri rendelet tárgyává teszi azt, hogy az orvosi vizsgálatok díjazásánál, stb.-nél milyen előírások legyenek. Nagyon szeretném, ha maga a törvény alapelvül mondaná ki azt, hogy mivel a nemzet, a közösség, az állam érdekében történő óvintézkedésekről van szó, ne a magánfelek terhe legyen az orvosi vizsgálat díjazása, hanem az a közösség terhére rovassek.

Mélyen tisztelt Ház! Ami a javaslat további intézkedéseit, különösen a házassági kölcsönre vonatkozó intézkedését illeti, ezt csak a legmelegebb örömmel és legteljesebb átérzéssel tudjuk üdvözölni. Érezzük azt, hogy itt tulajdonképpen a házasság gazdasági megszervezéséről, intézményessé tételéről van szó. Ha a házasság és a benne elkövetkező szaporodás szegénységre van alapítva, akkor igen könnyen nyomorrá, egészségtelenséggé válhatik, olyanná, amely a házasságon kereszt-

tül nemzetpusztítóan hat, nem pedig nemzetgyarapítóan. Tehát magának a házasságnak társadalomképző hatásával, alapeszméjével ellentétes az, hogy ha a nyomorgás eluralgását hagyjuk a házassági élet területén. Itt van az állam és a kormányzat felfogásában a nagy szociális meglátás, bölcsesség, amit mi csak a legmelegebben tudunk üdvözölni, hogy éppen ezen a ponton igyekszik megtalálni a remédiumokat, ezen a ponton igyekszik melléje állni a mi szegény, a mi alsó, alapvető néprétegünknek, amelyiknél a házasságkötés éppen gazdasági okokból esetleg nagy akadályokba ütközik.

Mélyen tisztelt Képviselőház! Itt volt arról is szó, hogy ez a házassági kölcsön esetleg nincsen eléggé megszervezve, nincsen eléggé megalapozva pénzügyileg, nincsen elég bizonyosan kirajzolva a törvényjavaslatban. Mi azt tartjuk, hogy a törvényjavaslat igenis kimondja nemcsak ígervényképpen, hanem kimondja kötelező erővel a kormányra nézve azt, hogy a házassági kölcsön intézményét rendszereznie kell és erre nézve további rendeletekalkotásra ad felhatalmazást, sőt utasítást. Így tehát egészen intézményesítve látjuk ennek a törvényjavaslatnak a keretében azt, hogy a házassági kölcsönök igenis létesülni fognak.

Mi, erdélyiek, akik ide hazatértünk, valóságos mély örömmel vettük azt észre, hogy a magyar kormányzat a maga szellemében, intézkedéseiben éppen a családra nézve mennyi szociális gondoskodást, mennyi szociális előrelátást igyekszik megvalósítani, nemcsak szóval, hanem pénzügyi megalapozással is. Látjuk a közigazgatásnak új szervekkel való kiegészítését éppen ennek érdekében és mi csak azt szeretnők, hogy a szociális gondoskodás közigazgatása ne legyen szétfolyó, ne legyen esetleges, ne legyen közigazgatási kísérletezések tárgya, hanem amikor tulajdonképpen szinte ezeréves közigazgatási intézménye a gyámhatóság, az árvaszék a magyar közigazgatásnak, akkor ehhez az árvaszékhez, ehhez a gyámhatósághoz kapcsolódjék hozzá a szociális gondoskodás minden, de minden tette. Ott összpontosuljon a közegészségügyi szolgálat, ott összpontosuljon a családvédelmi szolgálat, mert a gyámhatóságoknak ex offo benne van az életfolyamatukban az, hogy a családokat nem egyenkinti esetek szemüvegén át nézik, hanem a családi élet folytonosságának szempontjával tudják látni és például egy halálesetnél az árva család állandó gondja az árvaszéknek.

(Befejező közlemény legközelebbi számunkban)

A nankingi kormányelnök tévivala Bárdossy Lászlóhoz

Budapestről jelenti a MTI: A nankingi kormányelnök Magyarország által történt elismerése után Bárdossy miniszterelnök és külügyminiszter a következő sürgönyt kapta:

Kegyelmes Uram!

Van szerencsém örömmel és hálával elismerni Excelenciád július 1-i táviratának vételét, amellyel a m. kir. kormány szives volt elismerni a kínai nemzeti kormányt.

Wangcsinwei, elnök.

Ellenjegyvezve: Hszu Liang külügyminiszter.

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILAGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 90,
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12.27.
Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL ELSŐTÉTITENI? Budapesti jelentik: (MTI) A magánvilágítás és lakóházak, továbbá a járművek elsőtetítését július 5-én, szombaton 2 óra 50 perckor kell végrehajtani.

MEGJELENT „Az egyenesadók és járulékaik kivételi kulcsainak táblázatos összeállítása.” Minden adózónak nélkülözhetetlen. Ára 20 fillér. Beszerezhető a *Háztulajdonosok Szövetségénél* és dr. Lengyelnél.

SZOROSABB EGYÜTTMŰKÖDÉSBE LÉPNEK MAGYARORSZÁG, OLASZORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG KEZMŰIPAROSAI. Berlinből jelenti a MTI: Hírszolgálat közli, hogy Németország, Olaszország és Magyarország kézműiparos szervezetének vezetői elhatározták, hogy szorosabb együttműködésbe lépnek, hogy elősegítsék az egymás közötti csereforgalmat, fokozzák a mértékben résztvevőnek a kézműipar-vásárláson, valamint fokozzák a kölcsönös kivitelét. Magyarország és Olaszország megállapodtak különböző tanulmányutak rendezésében, Németországgal pedig megegyeztek a német szakiskolák látogatásának megkönnyítésében. Tervbevételek a szakirodalom kicserélését, valamint áruszerzők létesítését Rómában és Budapesten.

Hol lehet kölcsönt kérni szükségóvóhely építésére? A Budapesti Közlöny — mint legutóbb ezt bejelentettük — a lakásépítési állandó bizottság hirdetményt tett közzé, amely szerint a légtöltési szükségóvóhelyek létesítésére a háztulajdonosok a Pénzügyi Központ arra kijelölt tagjainál kölcsönt vehetnek igénybe. A kölcsön feltételei azonosak a tatarozási kölcsönökkel, mégis azzal a különbséggel, hogy az eddig szükséges iratokon felül az óvóhely hatóságilag jóváhagyott tervét és erőtanj számait is be kell nyújtani.

NÉGYEZER ZSIDÓT ÍTELTEK MUNKASZOLGÁLATRA POZSONYBAN. Berlinből jelenti a MTI: Pozsonyból jelentik, hogy az ottani rendőrség a különféle razzikák alkalmával sok zsidót előállított, akik nem tudták igazolni, hogy miből élnek. Nehogy zavart keltsenek, munkaszolgálatra vitték őket. Eddig mintegy négyezer zsidót érintett ez az intézkedés, számuk azonban napról-napra növekszik. Biróság elé állították és elítéltek sok Szovjetunióból pénzelt bolsevik ügynököket. Eddig 693 került lakat alá. A bolsevik ügynökök nagyrészt zsidók.

Hirdetmény

Debrecen városának egy cca 1000 holdas legelőbirtoka július hó 21-én, délelőtt 9 órakor árverés útján bérbeadásra kerül. A feltételek Debrecenben a Városházán megtudhatók.

VASÁRNAP HAJNALTÓL
AZ ORSZÁGBAN JOBBRA HAJTS!
BUDAPEST ÉS VIDÉKÉN
MÉG BALRA HAJTS!

Vigyázz! Jobbra hajt, balra előzz!
Megelőzhetjük a baleseteket, ha az
uton lassan és óvatosan közlekedünk.

A KERESKEDELMELI CSARNOK KÖZLEMÉNYE. Felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy értelemiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottainknak személyében, munkakörében és illetményében f. év június hó 30-ig beállított változásokat a már ismert V. számú úrlapon folyó hó 31-ig az Értelmiségi Munkanélküliség Kormánybiztosságához Budapest V. ker. Klotild-utca 10/c jelentsék be. Tagjaink úrlapokat titkári hivatalunkban már kaphatnak.

Japán képviseli az olasz érdekeket Oroszországban. Berlinből jelenti: (MTI) Illetékes német részről közli, hogy az a hír terjedt el, hogy Svédország vállalta az oroszországi olasz érdekek védelmét. Ezzel ellentétben, mint kiderült, most már megállapítható, hogy az olasz érdekeket a Szovjetunióban Japán oltalmazza.

86 KECSKEMÉTI ZSIDÓ FÖLD-BIRTOKOS INGATLANÁT VETTE IGÉNYBE A KORMÁNY. Kecskemétről jelenti a MTI: A földművelésügyi miniszter Kecskeméten nyolcvanhat zsidó földbirtokos 1281 holdnyi mezőgazdasági ingatlanára mondta ki az igénybevételt. Egyelőre kishasznóbérletek céljaira fordítják a birtokot.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

A FIATALKORUAK NAGYVÁRADI FELÜGYELŐ HATÓSÁGÁNAK TAGJÁVA NEVEZTE KI AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER SZABÓ JÁNOS FELSŐHÁZI TAGOT. Nagyvárad. *Saját tud. Az igazságügyminiszter 25625/1941. számú rendeletével Szabó János közműves, felsőházi tagot 1943. évi december hó 31-ik napjáig terjedő időre a fiatalkorúak nagyváradai felügyelő hatóságának tagjává nevezte ki. Szabó János unneplyes beiktatása július 6-án lesz nagyváradai ieltöltő felügyelőhatóság alakuló teljes ülésén, mely alkalommal az előírt esküt is le fogja tenni.*

Háromezer pengős támogatást kapott az erdélyi Fürdőszövetség. Marosvásárhelyről jelentik: (MTI) László Géza dr. kereskedelemügyi miniszteriumi osztályfőnök meghallgatta az erdélyi Fürdőszövetség igazgatójának a beszámolóját. Az osztályfőnök megelégedéssel vette tudomásul a beszámolót és háromezer pengős támogatást utalt ki a Szövetség részére. Az erdélyi Fürdőszövetség működését egyébként az idegenforgalmi körök is nagy megértéssel fogadták. Az IBUSZ külön hivatalos képviseletet szervezett. A fürdőszövetség igazgatója bejelentette, hogy ösze igényt tart a szövetség a Marosvásárhelyen rendezendő idegenforgalmi tanfolyamra, amelyen helyi idegenforgalmi vezetőket képeznek ki.

Temetés. Bozsik Lajos 72 éves korában meghalt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Steinberger STATÁRIÁLIS BIRÓSÁG ELÉ KERÜL KÉT BETÖRŐ. (MOT) Dr. Baróthy Pál királyi főügyész által kiadott közlemény szerint rögtönbíráskodás vált szükségessé Hazlinger Ferenc 26 éves bádógos és Juhász Lajos 27 éves napszamos ellen, akik az elsőtetítés alatt három izben követtek el lopást.

TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM TANITÓK RÉSZÉRE A PÉCSI EGYSÉGTÉMEN. Pécsről jelenti a MTI: A német tanítási nyelvű iskoláknál alkalmozott tanítók részére a pécsi Erzsébet Tudományegyetemen továbbképző tanfolyamot rendeztek. Fáy István államtitkár megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy hazánk többszöri örvendetes gyarapodása következtében, a nem magyar ajku állampolgárok száma növekedett. A felmerült igények kielégítésére, amelynek első sorban nyelvi és kulturális igényekre korlátozódnak, a kormányzat a magyar állampolgároknak azt a jogát, hogy kulturájukat anyanyelvükön ápolhassák, nem csak elismeri hanem elő is mozdítja.

KÉTSZERESÉRE EMELTEK AZ ADÓKAT MOSZKVÁBAN. Moszkvából jelenti a MTI: Az orosz paraszti külön jövedelmére kivetett adó a legfelső szovjet rendelet értelmében a háború tartalmára kétszeresére emelték fel. Minden más lakos jövedelmi adóját átmenetileg szintén emelték.

Hölgyek! Tökéletes dauer
és hajfestés
Rammingernél Bazár-
épület

GYÜMÖLCSSTERMESZTESI ELŐADÁSOK NAGYVÁRADON. A tavasszal a földművelésügyi miniszterium a gyümölcsfaápolási és védekezési tudnivalók megismertetésére ingyenes tanfolyamot tartott. A tanfolyam nyári befejező részét most tartják meg, július 7-9-ig. A tanfolyam kezdete július 7-én, hétfőn d. u. 5 órai kezdettel a Magyarház kistermében. Kedden, szerdán ugyancsak 5 órai kezdettel elméleti előadások a Magyarházban, délelőtt gyakorlati bemutató a Székely-szőlőben, Görögoldal. A tanfolyam tárgya a nyári gyümölcs- és szőlőkezelési és védekezési tudnivalók megismertetése. A tanfolyam ingyenes, minden érdeklődőt szívesen látnak.

Egyenlő hőmérsékletű
meleg otthona lesz télen,
ha modern, fa- és szénfűtéses
TESTA
cserépkályhát, kandallót
szereltesd lakásába,
Lerakat: Szaniszló utca 68.

A SPANYOL KORMÁNY FELVETTE A DIPLOMACIAI VISZONYT HORVÁTORSZÁGGAL. Berlinből jelenti a MTI: Értésülés szerint a spanyol kormány diplomáciai viszonyba lépett a horvát királlyal.

Háromszáz városi tisztviselőt bocsátanak el Zágrábban a tisztogatás során. Ujvidékről jelentik: (MTI) A horvát kormány a tisztogatási eljárás során felülvizsgálta az összes állami alkalmazottak magatartását az elmúlt 22 év alatt. Zágráb város polgármestere most ennek a rendeletnek alapján 200 városi tisztviselőt bocsátott el a város szolgálatából.

Uj csúcsteljesítmény a melluszásban. Párizsból jelentik: (MTI) Nacache ismert francia uszójának 2 perc 37.3 mp időt uszott 200 méteres melluszásban. Az idő új európai csúcsot jelent. kápolnából. (Erdélyi „Concordia”).

Bizalmat szavazatok a török kormányban. Ankarából jelenti: (MTI) A miniszterelnök nyilatkozata után a nemzetgyűlés 209 szavazattal 19 ellenében bizalmat szavazott a kormányban.

Czillér Imre

a jó minőségű Divatháza ajánlja a következőket.
Divat mosóáru métere . . P 1.68-tól
Divattselymek métere . . . 3.—
Divat függönyanyagok
métere 2.40
Divat férfi selyem ingek . . 5.50
Divat zefirek métere . . . 2.40
Jó ágyneművászon 80 cm . . 3.90
Jó alsólepedő vászon
140 cm. 8.49
Flanelltakarók 4.50
Férfi sapkák
és gyermekkalapok . . . 1.50
Zsebkendők —.40
Napernyők 3.50
Eszernyők 5.90
Harisnyák, nyakkendők . . 1.—

Fokozottabban kell őrizni az élelmiszer és üzemi készleteket

Felhívom mindazokat, akiknek birtokában közszükségleti cikkek (élelmiszer, üzemanyag, takarmány, stb. van, hogy annak őrzéséről, — tekintettel a gyújtólapok útján érhető károokra — és szerencsétlenségekre — fokozott mértékben gondoskodjék, nehogy az értékes nemzeti vagyont jelentő anyagok szándékos rongálására teremtsen lehetőséget azáltal, hogy a megfelelő őrzetről nem gondoskodik.

Ugyancsak fokozott figyelemmel kell a közcélu intézmények, a közszükségleti cikkek gyártó üzemek, műhelyek biztonságát is szem előtt tartani nehogy szabotálásra nyíljanak lehetőségek.

Aki a köteles gondosságot elmulasztja mulasztása mint a honvédelem, érdekeit sértő körülmény kerü elbirálás alá.

Nagyvárad, 1941. június hó 28.

Polgármester.

Pályázati hirdetmény

A gergyószentmiklósi latin szertartású római katolikus egyháztanács és iskolaszék áthelyezés folytán megüresedett 2 tanítói és 1 tanítónői állásra pályázatot hirdet. Csak teljes képesítéssel bíró, jó minőségű tantervű pályázhatnak. Javadalom: a törvény által biztosított fizetés. Kötelességek: az iskolaszék által kijelölt osztályok vezetése, egyesületekben tevékenykedés. — Pályázati határidő 1941. augusztus 1. — Szabályszerűen felszerelt kérvények a gergyószentmiklósi lat. szert. róm. kat. plébánia címére küldendők.

A gergyószentmiklósi Irgalmas Nőrek vezetése alatt álló elemi leányiskolánál megüresedett 2 tanítónői állásra pályázatot hirdet az iskola igazgatósága. Pályázati határidő 1941. augusztus 1. Javadalom a törvény által előírt fizetés.

FELHÍVÁS

Felhívjuk az érdekelteket, hogy Szilágyi Demeter városi partfürdő volt bérlelőjével szembeni bíróság megítélt követeléseiket nálunk 60 nap alatt jelentésük be. Csak igazolt és határidőn belül bejelentett igényeket vesszük figyelembe.

Nagyvárad, 1941. július 4.

Városi partfürdő igazgatósága
Vár-tér 1.

Zongorát vagy Pianinót

keresek megvételre.
Mezey Mihály utca 5 szám
NEUMANN.

Belvárosi mozgóban

Hazafelé

Fedák Sári legszebb filmje
Csontos, Vaszary P., Bilicsi, Hajmásy, Pethes.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Zivatar Kemenes pusztán

Eöry Kató, Szakáts Zoltán, Komár Julia, Kiss Ferenc, Berky L., Gózon Gy. és Miki a toronyórán.

Apolló filmszínházban

Mickey Rooney és Judy Garland
legnagyobb sikerű énekes, zenés vígjátéka

Nem gyerekjáték

GAZDASÁGI ÉLET

A mezőgazdaság és az árkormánybiztosság

Budapestről jelentik: (MTI) A felsőház ülésén Jókay István Miklós árnycs armegállapításokat kért. A javaslatot elfogadta. Radocsy László igazságügyminiszter a felszólalásokra válaszolva hangoztatta, hogy bünvádi eljárás nem indulhat senki ellen, akinek termelvénye önhibáján kívül tönkre megy. A miniszter rövid felszólalása után Laky Dezső közellátásügyi miniszter szólalt fel. Mezalapította, hogy az árkormánybiztosság intézkedései azt célozzák, hogy a mezőgazdaság

Meggyőződése, hogy a közellátás szempontjából veszélyes szakaszon túl vagyunk. Az arató munkások gabonárészéhez

nem kívánok hozzányulni. Ezután a cipőellátással foglalkozott a miniszter. A felsőház a miniszterek válaszait tudomásul vette.

A legközelebbi ülést holnap tíz órakor tartják és annak napirendjére a közellátási javaslat vitájának folytatását, továbbá a gazdasági országos bizottságba a felsőház részéről küldendő tagok megválasztását tűzték ki.

Kedvező a vármegye állategészségügyi állapota

Nagyvárad. Saját tud. Botkó László törvényhatósági állatorvos a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén jelentette, hogy az állategészség-

ügyi állapota vármegyénkben kedvező. A veszélyesség teljesen megszűnt, a rühösség és a metelykór is szűnőben van és a más években ilyenkor már nagyobb mérvben jelentkező sertéspestis szintén csak szórványosan mutatkozik. Az állategészségügyi hatóságok felhívják a gazdákat figyelmét arra, hogy sertésállományuk megvédelme nemcsak egyéni érdekük, hanem egyben nemzetgazdasági és főként közellátási érdek is, mert ha a meglévő állományt nem védik meg a fertőzések ellen, akkor a zsirellátást komoly veszély fenyegetheti. A gondosság tehát ezen a téren hazafiúi kötelesség.

Rendelet szabályozza a gumiabroncsok forgalmát és felhasználását

A m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter 76.800—1941. K. M. szám alatt rendeletet bocsátott ki a gumiabroncsok elidegenítésének és felhasználásának, valamint a gépjárművek közötti forgalomban való használatának korlátozásáról szóló 2.380/1941. M. E. számú rendelkezésnek végrehajtása tárgyában. A rendelet szövege a következő:

A 2.380/1941. M. E. számú rendelet 5. §. negyedik bekezdésének végrehajtásaként a honvédelmi miniszterrel egyetértően a következőket rendeltem:

1. §. A 2.380/1941. M. E. számú rendelet 5. §-ának negyedik bekezdése értelmében a használt gumiabroncs javításához és új futófelülettel való ellátásához a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek a tárcaközi bizottság javaslata alapján adott engedélyre van szükség.

A használt gumiabroncs javításához szükséges engedély iránti kérelmet a mellékelt minta szerint rendszerezett nyomtatvány felhasználásával kell benyújtani (a nyomtatvány kapható a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium X G. szakosztályában, a gépjárműkerületi hivatalos szakértőknél, a kereskedelmi és iparkamaráknál és a közhasználatú gépjárművállalatok országos egyesületénél). A kérelmet a budapesti gépjárműkerület területén a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez intézve közvetlenül a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumba, egyebütt pedig ugyan csak a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez intézve az illetékes gépjárműkerületi hivatalos szakértőhöz kell benyújtani.

A gépjárműkerületi hivatalos szakértő a javításra, illetőleg az új futófelülettel való ellátásra szoruló gumiabroncsot megvizsgálja, s a kérelmet véleményével együtt felterjeszti a m. kir. kereskedelem- és köz-

lekedésügyi miniszterhez.

2. §. Kezelési költség címén a 104.132. számú „K. K. M.: Gumiabroncs kezelési költségekre, bevételi számla, Budapest” elnevezésű m. kir. postatakarékpénztári számlára gumiabroncs köpenyenként két pengőt kell befizetni, s a befizetést tanúsító csekkelismervényt a kérelemhez mellékelni kell.

3. §. A jelen rendelet rendelkezései nem vonatkoznak a kisebb, ugynevezett futójavításokra (pl. szegdefekt), amelyekhez a m. kir. kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter engedélyre nem szükséges.

4. §. A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Fényképezett? Felvételeit Major Vilmánál dolgoztassa ki! Nagy Sándor utca 1 sz.

SPORT

Hatalmas érdeklődés előzi meg a Szeged—NAC összecsapást

Nagyvárad sportszerető közönsége igazán nem panaszkodhat. A NAC hétről-hétre a legjobb sportcsemegékről gondoskodik. Az Újpest és a Gamma vendégszék után a legjobb vidéki együttest, a bajnokság harmadik helyezettjét, a Szeged csapatát láthatják.

A szegedi tizenegy jelenleg hatalmas formában van. Legutóbb a bajnok Ferencvárost győzte le teljesen megérdemelten. Közben a NAC is bebizonyította, hogy nem lebecsülendő értékkel rendelkezik. A tehetsége most van kibontakozóban s az együttes reméli, hogy Szeged sem állítja meg őket győzelmi sorozatukban.

A két pompás formában levő csapat összecsapását délután 5 órai kezdettel bonyolítják le az országos pályán.

A zöld-fehérek összeállítása ez lesz:

Várday, — Molnár, Domján, — Krausz, Juhász, Demény, — Kovács II., Kovács I., Spielmann, Bodola, Haláti.

Rövid sporthirek

Kolozsvár: Molnár Ignác az MLSZ edzője nagy sikerrel tartotta meg első gyakorlati bemutatóját az ifjúsági játékosokkal.

Bécs: A német tenniszesezők 5:1 arányban féltényesen győztek a horvátok elleni Duna Kupa mérkőzésen. Az utolsó két egyes: Henkel—Puncsecs 3:6, 7:5, 4:6, 6:3, 6:0, Koch, Pucholz—Mitics, Branovics 6:2, 6:2.

Budapest a reuma gyógyítás előharcosa

Budapest fürdőváros nagyszabású kiállítása a Kereskedelmi Csarnokban

Nagyvárad. Saját tud. Általános érdeklődés mellett nyílt meg ma reggel a Kereskedelmi Csarnok dísztermében a Budapesti Központi Gyógy- és Üdülő helyi bizottság nagyszabású és Budapest fürdőváros értékeit ismertető fürdőkiállítás. Mind a fővárosi lapok, mind magunk is megemlékeztünk már a Bizottság arról a komolyértékű elgondolásáról, hogy a főváros nevezetességeit, fürdőit, gyógy- és üdülőhelyeit vándorkiállítás formájában bemutassa az ország nagyvárosaiban.

Igy került ez a bemutató Nagyváradra is, s innen még 17 nagyobb magyar várost látogat meg, egyelőre az Alföldön s a Felvidéken. Itt a polgármester közbenjárására a Kereskedelmi Csarnok dísztermében nyílt meg a bemutató.

Végig a hatalmas terem falain mentén húzódik meg, büszkén és szépségeiben felejthetetlenül ez a különös kiállítás. Hatalmas, nagy, méretű 20 tábla mutatja be a főváros értékeit nagyvonásokban, de mégis apró ívellettel, hogy aki a feliratokat figyelmesen elolvassa, a képeket megszemléli, a végén úgy érzi: ismeri a fővárost, de nemcsak ismeri, hanem meg is szerette annak utólréhetetlenül gazdag, változatos életét.

A legnagyobb érdeklődésre tarthat számot a kiállításnak az a része, mely a reumakutatással kapcsolatban végzett munkát ismerteti. Tudott dolog, hogy

a reuma a huszadik század új s eddig nem is túlságosan gyógyító betegsége.

Eddig egyedül fürdő- és iszappakolásokkal tudják a fájdalmakat enyhíteni. S ebben a reumagyógyításban ma európai nevezetesség Budapest és fürdői.

A kiállításon a bizottság állandó ügyeleti szolgálatot tart s mindenki kérdéseire felvilágosítást kaphat.

A főváros részleteiből megismeretelésére hétfőn délelőtt 9—11 óra között ingyenes filmelőadások lesznek az Apolló mozgóképszínházban.

Meggyőződésünk, hogy a kiállítást a város közönsége szeretettel fogadja s annak sikeréhez kétség nem férhet. A szépért, okos gondolatért s művelődésért mindig lelkesedő várad közönség örömmel látogatja majd a kiállításokat. Kér, hogy a bemutató csak három napig, vagyis hétfő estig van nyitva.

Strand mellett villa-helyek kedvező áron eladó. Ertekezni dr. Kertész Ferenc ügyvédnél Szaniszló utca 6.

RÁDIÓ

SZERDA, JULIUS 9.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Hegyi lakók között a világ tetején. Szemelvények Wolfgang munkájából. Fordította és a bevezetést írta Matolay Tibor. Felolvasás.
10.45 Régi pesti alakok: Hazafi Verai János, a haza vándor lantosa. — Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Hanglemezek.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Kiss Ferenc szalonzenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Rác Béla cigányzenekara.
16.15 Vágy és valóság a pályaválasztásban. Afra Nagy János dr előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A rádió szalonzenekara. Hangfelvétel.
18.00 Szép magyar novella. A barbár. Irta Surányi Miklós. Felolvasás.
18.30 Sthymmel Miklós tánczenekara.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Bartók hegedűduó.
19.40 A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének előadása.
19.50 Giuseppe Moretti olasz dalokat énekel, zongorán kíséri Földes László.
20.20 Beeskerei menyecske. Operett három felvonásban. Az I. felvonás után
21.40 Hírek.
A II. felvonás után
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 A Beeskerei menyecske III. felvonása.
Utána: Táncclemezek.
24.00 Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JULIUS 10.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A válóper. Szücs Dezső elbeszélése. Felolvasás.
10.45 Noszlopi Gáspár története. Irta Bodnár István. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Weidinger Ede szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Hanglemezek.
14.35 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Heinemann Sándor tánczenekara
16.15 Ruszin hallgatáinknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Az egyetlen gyermek. Szántó Károly dr előadása.
17.40 A Rádió Szalonzenekara. Hangfelvétel.
18.10 Libia. Somogyi József előadása.
18.40 Farkas Béla zenekara keringőket játszik.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Külügyi negyedóra.
19.35 Zitta Emma énekel, zongorán kíséri Rieger Tibor dr.
19.55 Lóversenyeredmények.

Kétség nélkül karcsu és tökéletes termetű követel a mai divat, habár nagyon kevés tökéletes termetű nő jár közöttünk. Epp ezért érthető, hogy kevesen nélkülözik a fűzöt, mely a test arányainak szembeszökő eltéréseit összehangba hozza és a legfinomabbakat: a mell, csipő és hűtő vagy proporciónálja. Ily fűző derék nőies hajlatait kellően enyhe elcsúsztatja már művészet is, sőt az a fejlesztette KOVÁTS SÁNDORNE fűzőspeciálisa (Nílgesz-telep). Ezért tanogassa őt az előkelő hölgy közönség. — Strandfűzők, melltartók.

- 20.05 A vén gazember. Színmű három felvonásban.
21.40 Hírek.
22.10 Bura Sándor cigányzenekara.
22.40 Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
24.00 Hírek.

PÉNTEK, JULIUS 11.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 A statisztika és a gyermekorvos. Irta Waltner Károly dr egyetemi rendkívüli tanár. Felolvasás.
10.45 A nyaralás művészete. Irta Sztrókayné Mándy Teréz. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Himnusz.
12.10 Ilnczy László szalonzenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Gáspár Lajos cigányzenekara.
14.35 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Szomolányi János, az Operaház tagja katonanótákat énekel, zongorán kíséri Szirányi János.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
15.55 Segesdy László cimbalmozik, — zongorán kíséri Földes László.
16.15 Diákféltóra.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Sárközi Gyula cigányzenekara muzsikál, Szelecsényi Ilona és Szántó Gyula magyar nótákat énekel.
17.40 Sportközlemények.
18.1 Szeressük a magyar ipart. Saly Géza beszélget Jellen Gusztávvá a magyar nyomdaiparról.
18.45 Clementis Klára zongorázik.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Tabányi Mihály jazz-hármasa.
19.40 Kis versek nagy költője. Emlékezés Juhász Gyulára. Irta Sik Sándor. Felolvasás. A verseket elmondja Étsy Emília.
20.10 Az Operaház zenekara.
21.40 Hírek.
22.10 A Melles Béla zenekar.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Táncclemezek.
24.00 Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 12.

- 6.40 Ebresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Török színjátszás Budán. Szentgyörgyi Elvira előadása.
10.45 Mit nézzünk meg? A buzogányokat a Nemzeti Múzeumban. Ismertet: Csapodi Csaba dr. — Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.30 Rádió leventeféltóra.
12.00 Himnusz.
12.10 Koncert fúvószenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés
13.30 Hanglemezek.
14.35 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Buttaia Ede tánczenekara.
16.15 Szentiványi Jenő meséi. Felolvasás.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven
17.15 Az ipari munkásság történelmi szerepe. Réhelyi Oszkár előadása.
17.40 A Rádió Szalonzenekara. Hangfelvétel.
18.30 Az ismeretlen Fazekas Mihály. — Irta Illyés Gyula A verseket elmondja Somogyi Erzsi.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Franz Bruckbauer hegedül a magyar-német művészcsere keretében.
19.50 II. Vilmos császár, a katona. — Suhay Imre nyugállományú altábornagy. Felolvasás.
20.05 A provençai hadifogoly. Hangjáték három részben.
21.40 Hírek.
22.10 A Légierők Fúvószenekara.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.25 Hanglemezek.
24.00 Hírek.

SPORT

Európa 1941. évi labdarugó bajnokai

Már két éve tart a háború, de az nem akadályozza meg az európai országok labdarugóit abban, hogy a bajnoki küzdelmeket le ne bonyolítsák. Az alábbi kimutatás beszámol arról, hogy 1941. évben mely csapatok nyertek bajnokságot az egyes országokban:

Anglia: Bajnok Preston North End (az északi ligában) és Crystal Palace (déli ligában). Kupagyőztes: Preston North End.

Cseh-morva védnökség: Bajnok: Slávia (Prága).

Dánia: Bajnok: Frem Kopenhága

Finnország: Bajnok: Turun Palloseura.

Franciaország: Bajnok: Olympique Marseille (a meg nem szállt zónában). Red Star Paris (a megszállt zónában) és Stade Roubeaux (az elzárt zónában). Kupagyőztes: FC Toulouse.

Hollandia: Bajnok: Heracles Al. mele.

Horvát-liga: Bajnok: Hajduk Spalató.

Magyarország: Bajnok: Ferencváros. Kupagyőztes: Szolnoki MAV.

Németország: Bajnok: Rapid. (Bécs)

Olaszország: Bajnok: AC Bologna. Kupagyőztes: FC Venezia.

Portugália: Bajnok: Sporting Lisabon.

Románia: Bajnok: Unirea Tricolor (Bukarest).

Skócia: Bajnok és kupagyőztes: Glasgow Rangers.

Spanyolország: Bajnok: FC Aviccion (Madrid).

Svájc: Bajnok: FC Lugano. Kupagyőztes: Grasshoppers (Zürich).

Svédország: Bajnok: Halsingborg IF.

Szerb-liga: Bajnok: Belgrádi SK.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Lakás

Kórházi főorvos keres 4-5 szobás komfortos lakást. Cim: Bafiso Kermia, Szilágyi Dezső u. 3. 752

Kiadó új házban szoba, konyha mellékhelyiséggel. Várház-u. 9. 758

Kiadó azonnalra két szoba butorral vagy anélkül. Bunyitay liget u. 16. — Megtekinthető vasárnap 2-3-ig. 759

2 szoba alcov, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel augusztus 1-re kiadó. — Ugyanott könyvszekrény, íróasztal eladó. Bunyitay liget 6. 760

Kiadó központban csinosan butorozott szoba egy vagy két személynek, fürdőszoba használattal. Alapi u. 1. ajtó 2. Megtekinthető délelőtt 9 óráig. 766

Adás-vétel

Ültözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. Bémer tér 1, udvarban Magas árakat fizetek használt ruhákért. 702

Aranyat, briliánt, ezüstöt magas áron veszek, órát, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész, Rákóczi ut 19.

Ősszel beköltözhető négy szobás, komfortos, kertes házat megvételre keresek. Cim a kiadóhivatalban. 754

Kertes kis ház a strandfürdő közelében olcsón eladó. Érdeklődni lehet dr. Babay ügyvéd, Szaniszló-u. 4. Telefon 757

Észép, jókarban lévő mély gyermekkoscsit megvételre keresek. Cimet a lap kiadóhivatalába kérek. 755

Aranyat, ezüstöt, ékszert magas áron veszek. Haslinger ékszerész Rákóczi ut 8. 545

Házat 25 ezer pengőig megvételre keresek. Cimet a kiadóba kérek. 763

Eladó törzskönyvezett szülők utáni magyar vizslakölykek. Lukács György utca 57. 764

Fehér leányszoba 3 szárnyas tükörrel és 1 darab zománcos chamott szén és fakályha eladó. Urbán. Pável-utca 23. szám

Cséplőgépek, traktorok, motorok, földmunkajárók eladók. Nagy Sándor, Beöthy Ödön u 24. Nagyvárad 772

25.000 drb elsőrendű téglá eladó, sárca barackot és mézet nagyobb mennyiségben veszünk. Petrovics csokoládégyár, Teleki-utca 28. 767

Schunda-féle cimbalom olcsón eladó kottákkal — és egy satu. Bosnyák-utca 2., Nílgesz-telep. 769

Két szobás új modern ház, 11 ezer pengő, kis szülő házzal 8 ezer pengő, kisebb, nagyobb telkek eladók. Tatainé, Szigligeti-u. 12. 770

Eladó Várház-utca 1. szám alatt lévő vasuti iparvágánnyal rendelkező raktárpépület, tisztviselői lakással együtt. Érdeklődők forduljanak az Erdélyrészi Hangya Szövetkezetek Szövetségéhez, Marosvásárhely, Vilmos császár utca 24. szám.

Különféle

Magyar urinök kabátjukat, ruháikat Magyarinnál készítették. Katolikus Kőr épület. 768

Társat keresek faüzlethez, ötezer pengő tőkével. Ajánlatok Rudolf Mosse hirdetőirodába, Bazár-épület „Szerény megáhitás” jellegre. 773

Keresztény társat keresek tízéves prima rövidáru üzletbe. Cimeket „Tizenötöser” jellegre. 762

NEMETZ JÓZSEF szobafestőmester a legmodernebb mintákkal jutányosan vállal. Mátyás király ut 95. 734

Állást keres

Érettségizett, keresztény, perfekt gyors- és gépirónó állást keres. Cimet a kiadóba kérek. 761

Négy gimnáziumot végzett keresztény urileány irrodai alkalmazást vállal. Cim a kiadóban. 742

Állást nyee

Jobb fiut asztalos tanulókat felveszek. Kiss Ferenc műbutor asztalos, Sal Ferenc utca 12. 765

Tanulót fizetéssel felvesz. Samarjal kárpitos, Rimanóczy-u. 12. 771

Elveszett

Elveszett Emkétől-Akadémiáig kék turban. Jutalom ellenében adja le Akadémia-u. 8. 774

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc** a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgóképen, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.